

Warszawa, dnia 1 kwietnia 2020 r.

**Zestawienie uwag zgłoszonych w ramach uzgodnień międzyresortowych
projektu ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz niektórych innych ustaw**

Lp.	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Zgłaszający uwagę	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MR
	2	3	4		5
Uwagi ogólne					
1.		W Ocenie Skutków Regulacji w punkcie 4. Podmioty, na które oddziałuje projekt wskazano gminne i miejskie ośrodki pomocy społecznej w liczbie ok. 1000 z adnotacją, że informacje pochodzą ze źródeł ogólnodostępnych. Przedmiotowa informacja jest bardzo nieprecyzyjna i zastosowane znaczące zaokrąglenie liczby ops-ów „w dół” może wprowadzać w błąd co do faktycznej liczby tych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej. Zgodnie bowiem z art. 110 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507, z późn. zm.), zadania pomocy społecznej w gminach wykonują jednostki organizacyjne - ośrodki pomocy społecznej lub centra usług społecznych, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych. Liczba jednostek podziału terytorialnego kraju w odniesieniu do gmin ogółem według stanu na 1 stycznia 2020 r. wynosi 2477 oraz 66 jeśli chodzi o miasta na prawach powiatu (źródło: http://eteryt.stat.gov.pl/eteryt/raporty/WebRaportZestawienie.aspx) i – co za tym idzie – co najmniej taka liczba ośrodków pomocy społecznej powinna zostać uwzględniona w tabeli (z zastrzeżeniem, że np. w odniesieniu do Miasta Stołecznego Warszawy funkcjonuje podział na 18 dzielnic, w których działają ośrodki pomocy społecznej dla danej dzielnicy – przykładowo Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Bemowo Miasta Stołecznego Warszawy). Ponadto również w tej części projektu należy uwzględnić (przynajmniej hasłowo – ze względu na krótki czas obowiązywania ustawy) centra usług społecznych, które	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej		Uwaga uwzględniona. OSR w pkt 4 został poprawiony zgodnie z przedmiotową uwagą.

	<p>mogą niejako „zastąpić” w niektórych gminach ośrodki pomocy społecznej, zgodnie z ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. poz. 1818), która weszła w życie 1 stycznia 2020 r.</p>			
2.	<p>W OSR w punkcie 5. Informacja na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji wśród podmiotów, które zostały objęte prekonsultacjami przedłożonego projektu nowelizacji ustawy, nie ma wskazanego Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Z uwagi na projektowane regulacje, które nakładają m.in. dodatkowe obowiązki na ośrodki pomocy społecznej w zakresie udostępniania w projektowanym systemie teleinformatycznym pn. Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków danych dotyczących zasiłków celowych (w zakresie, w jakim ww. świadczenia zostały przyznane z przeznaczeniem na opał), należy podkreślić, że tutejsze ministerstwo powinno było uczestniczyć w prekonsultacjach projektu, jednak z niewiadomych przyczyn zostało pominięte. Powyższe stanowisko jest również uzasadnione faktem aktywnego uczestnictwa przedstawicieli Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej w spotkaniach nieformalnej grupy roboczej ds. ubóstwa energetycznego współorganizowanej przez Ministerstwo Rozwoju (dawniej: Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii) i Ministerstwo Aktywów Państwowych (dawniej: Ministerstwo Energii), której zadaniem jest m.in. określenie definicji ubóstwa energetycznego oraz zaplanowanie kompleksowe działań mających na celu ograniczenie ww. zjawiska.</p>	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej		<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Projektowane przepisy w zakresie art. 27a ust. 2 pkt 1 lit. h oraz art. 27b ust. 1 pkt 8 powstały w wyniku też sformułowanych przez grupę roboczą ds. ubóstwa energetycznego współorganizowaną przez Ministerstwo Rozwoju i Ministerstwo Aktywów Państwowych, w której aktywnie uczestniczyli również przedstawiciele Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej MRPiPS. Przepisy te stanowią próbę zidentyfikowania zjawiska tzw. ubóstwa energetycznego.</p>
3.	<p>W zakresie dotyczącym utworzenia CEEB należy uszczegółowić opis interwencji poprzez jednoznaczne wskazanie, że planowany system CEEB obejmuje nie tylko budynki komunalno-bytowe, ale wszystkie budynki o emisji poniżej 1MW.</p>	Kancelaria Prezesa Rady Ministrów - Koordynator Oceny Skutków Regulacji		<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>W rubryce nr 2 OSR zostało wyjaśnione, że w CEEB będą gromadzone dane o wszystkich budynkach: „W systemie będą gromadzone dane o wszystkich budynkach, w których eksploatowane są źródła spalania paliw o nominalnej mocy cieplnej mniejszej niż 1MW. Decydującym kryterium pozostaje bowiem moc</p>

				<p>ciepła źródła wykorzystywanego w budynku – nie więcej niż 1 MW. Kryterium wpisu źródła spalania paliw do systemu jest moc źródła, niezależnie od formy prawnej użytkowania budynku, tj. czy przez osobę prywatną czy przedsiębiorcę. Ewidencją zostaną więc objęte również takie budynki jak małe lokalne ciepłownie czy małe zakłady produkcyjne, pod warunkiem, że nominalna moc ciepła wykorzystywanego źródła spalania paliw nie przekracza 1MW.” Zgodnie z projektowanym rozwiązaniem i danymi przekazywanymi z systemu referencyjnego BDOT10k inwentaryzacja dotyczyć będzie następujących budynków:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) budynki mieszkalne jednorodzinne (BUBD01) 2) budynki o dwóch mieszkaniach (BUBD02) 3) budynki o trzech i więcej mieszkaniach (BUBD03) 4) budynki zbiorowego zamieszkania (BUBD04) 5) budynki hoteli (BUBD05) 6) budynki zakwaterowania turystycznego, pozostałe (BUBD06) 7) budynki biurowe (BUBD07) 8) budynki handlowo - usługowe (BUBD08) 9) zbiorniki, silosy i budynki magazynowe (BUBD12) 10) budynki szkół i instytucji badawczych (BUBD15) 11) budynki szpitali i zakładów opieki medycznej (BUBD16) 12) budynki kultury fizycznej (BUBD17) 13) budynki gospodarstw rolnych (BUBD18) 14) budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych (BUBD19) 15) obiekty budowlane wpisane do rejestru zabytków i objęte indywidualną ochroną
--	--	--	--	---

				<p>konserwatorską oraz nieruchomości, archeologiczne dobra kultury (BUBD20)</p> <p>16) pozostałe budynki niemieszkalne, gdzie indziej nie wymienione (BUBD21).</p> <p>Projektowane rozwiązanie nie przewiduje gromadzenia danych pochodzących z sektora wytwórczego i przemysłowego, albowiem ten obszar został już uregulowany w ustawie Prawo ochrony środowiska i dotyczy źródeł spalania paliw powyżej 1 MW (tzw. wysoka emisja) – wymagających stosownego pozwolenia, o którym mowa w art. 181 ust. 1 pkt 1 i 2 albo zgłoszenia, o którym mowa w art. 152 ust. 1 tej ustawy.</p>
4.	<p>W zakresie dotyczącym utworzenia CEEB należy uszczegółowić opis interwencji poprzez wskazanie jak dużą część budynków posiadających źródło ciepła o mocy poniżej 1 MW obejmować będzie tworzona baza danych oraz w jakim czasie planuje się zebranie wszystkich informacji (zakres inwentaryzacji i czas jej trwania jest kluczowy w kontekście oceny przydatności CEEB do wspierania procesu tworzenia polityk publicznych); może to być zrealizowane poprzez przeanalizowanie odsetka właścicieli przeprowadzających regularne przeglądy komina i przełożenie wyników tejże analizy na kompletność i czasochłonność gromadzenia informacji zawartych w ewidencji.</p>	Kancelaria Prezesa Rady Ministrów - Koordynator Oceny Skutków Regulacji		<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Liczba budynków, w których należy dokonać inwentaryzacji szacowana jest na ok. 5-6 mln. Zebranie wszystkich informacji uzależnione jest od skali działań podejmowanych w ramach „pierwotnych” czynności osób uprawnionych (im więcej np. przeglądów okresowych kominów, tym więcej zinwentaryzowanych budynków). Zgodnie ze złożonym wnioskiem o dofinansowanie budowy systemu CEEB do POPC, szacuje się wstępną ilość inwentaryzacji na poziomie 500 tyś. budynków rocznie. Przewiduje się, że inwentaryzację budynków, w największym stopniu, będą realizowali strażnicy miejscy i gminni (w dalszej kolejności kominiarze) ze wsparciem wyznaczonych pracowników urzędów gmin (zakłada się min. 2 pracowników na gminę, czyli $2 \times 2500 = 5000$ osób). Na podstawie obowiązujących Programów Ochrony Powietrza gminy są zobowiązane do wykonywania od 3 do 10% inwentaryzacji budynków w skali roku. Przeprowadzone konsultacje z interesariuszami projektu potwierdziły, iż udostępnienie im</p>

				<p>narzędzi informatycznych w ramach systemu IT, przyczyni się do usprawnienia tego procesu, w wyniku czego gminy powinny realizować plany co rocznych inwentaryzacji budynków, przewidzianych w Programach Ochrony Powietrza.</p> <p>Dodatkowo, stosownie do uwagi nr 19, planuje się wprowadzenie obowiązku złożenia deklaracji o użytkowanych źródłach ciepła i źródłach spalania paliw.</p>
5.	<p>W zakresie dotyczącym utworzenia CEEB należy uszczegółowić opis interwencji poprzez szersze uzasadnienie potrzeby uwzględnienia w bazie CEEB danych dot. kontroli w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi oraz pozbywania się nieczystości ciekłych (w jaki sposób związane są one z celem ustawy, którym zgodnie z załączoną oceną skutków regulacji jest ograniczenie niskiej emisji).</p>	<p>Kancelaria Prezesa Rady Ministrów - Koordynator Oceny Skutków Regulacji</p>		<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>W chwili obecnej kontrole dokonywane (co do zasady „razem” w ramach jednych czynności kontrolnych) przez gminy dotyczą 3 obszarów: źródeł ciepła (kontrola paleniska), gospodarowania odpadami oraz odprowadzania nieczystości ciekłych. W przedmiotowej regulacji zawarto rozwiązania pozwalające na określenie jednolitego elektronicznego wzoru protokołu kontroli sporządzanego, z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego obsługującego CEEB przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta w przypadku kontroli z ww. 3 obszarów, tj.: przeprowadzania kontroli, o której mowa w art. 379 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska oraz w art. 9u ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Sprawując kontrolę przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska na podstawie ww. ustaw, w zakresie objętym właściwością swoich organów, doręcza się kontrolowanemu protokół kontroli, którego wzór i zakres nie został dotychczas określony przepisami prawa. Praktyka wskazuje, że organy kontrolne posługują się różnymi wzorcami protokołów, które różnią się od siebie, a dotyczą ww.</p>

				<p>obszarów: źródeł ciepła (paleniska), gospodarowania odpadami oraz odprowadzania nieczystości ciekłych. System teleinformatyczny obsługujący CEEB umożliwi generowanie protokołów kontroli za pośrednictwem aplikacji dostępowej, co w istotny sposób ułatwi pracę organów kontrolnych (tablety zakupione w ramach POPC jako narzędzie elektroniczne). Podkreślenia wymaga, że w obecnej chwili, to Programy Ochrony Powietrza nakładają na gminy obowiązek polegający na inwentaryzacji budynku - stosownie do § 3 pkt 5 lit. d) rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2019 r. w sprawie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1159). Projektowane rozwiązanie stanowić będzie instrument wsparcia dla podejmowanych w tym zakresie działań.</p>
6.	<p>W zakresie dotyczącym utworzenia CEEB należy uszczegółowić opis interwencji poprzez wskazanie mechanizmów motywujących osoby prywatne posiadające odpowiednie uprawnienia kominiarskie/budowlane (przeprowadzających przeglądy kominowe lub wydające świadectwa charakterystyki energetycznej budynków) do zwiększenia zakresu swoich obowiązków o dodatkową inwentaryzację.</p>	<p>Kancelaria Prezesa Rady Ministrów - Koordynator Oceny Skutków Regulacji</p>		<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Skala podejmowanych działań, zwiększona świadomość obywateli co do realizacji ustawowych obowiązków wpływających na bezpieczeństwo ludzi, wykorzystanie e-usług (zamów przegląd kominowy), pierwsza w skali kraju ewidencja kominiarzy na poziomie ogólnokrajowym czy wreszcie zmiana programów wsparcia finansowego ze środków publicznych poprzez uzależnienie możliwości przyznania dofinansowania od „poddania się inwentaryzacji budynku” i posiadania aktualnego okresowego przeglądu przewodu kominowego. W przypadku świadectw charakterystyki energetycznej budynków, dane będą pozyskiwane automatycznie (integracja systemów) z rejestru świadectw charakterystyki energetycznej budynków – nie będzie to</p>

				wymagało dodatkowej czynności od osoby sporządzającej świadectwo charakterystyki energetycznej budynków.
7.	W zakresie dotyczącym utworzenia CEEB należy uszczegółowić opis interwencji poprzez uszczegółowienie opisu procedury poprawiania błędnych danych w bazie, aktualizacji danych w przypadku np. zmiany źródła ciepła, wyjaśniania sporów co do danych i wyeliminowanie ryzyka podania przez wykonawców fałszywych informacji, aby w bazie znajdowały się informacje zgodne ze stanem faktycznym.	Kancelaria Prezesa Rady Ministrów - Koordynator Oceny Skutków Regulacji		<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>W rubryce nr 7 OSR wskazano następująco: Przewiduje się stworzenie procedury wyjaśniania niezgodności danych wprowadzanych do ewidencji, która zostanie opublikowana na stronie Biuletynu Informacji Publicznej. Określone zostaną wewnętrzne procedury dokonywania zgłoszeń w przypadku stwierdzenia niezgodności danych, tryb ich przekazywania, rozwiązywania i powiadamiania zgłaszającego. Moduł wyjaśniania niezgodności zostanie zaimplementowany w rozwiązaniu informatycznym.</p>
8.	W zakresie dotyczącym utworzenia CEEB należy uszczegółowić opis interwencji poprzez doprecyzowanie czy system inwentaryzacji będzie gromadził dane dotyczące dofinansowań, premii i ulg podatkowych przyznanych już po wdrożeniu ustawy czy również przyznanych wcześniej. W przypadku gdyby miał on zawierać dane o już przydzielonych dofinansowaniach, powinno się wskazać, kto będzie odpowiedzialny za uzupełnianie bazy danych i jakie będzie obciążenie pracą z tego tytułu.	Kancelaria Prezesa Rady Ministrów - Koordynator Oceny Skutków Regulacji		<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Uzupełnienie OSR i uzasadnienia w tym zakresie. Zgodnie z projektowanym art. 27a ust. 3 pkt 2 lit. c dane i informacje są pozyskiwane automatycznie przez system teleinformatyczny obsługujący ewidencję z baz danych podmiotów przetwarzających dane w ramach swojej działalności, w zakresie, o którym mowa w art. 27a ust. 2 pkt 1. Rozwiązanie to pozwoli na zasilenie CEEB w dane, które zostały już zgromadzone przez inne podmioty i mogłoby stanowić o inicjalnym zasileniu CEEB (np. przez gminy, które dokonały inwentaryzacji budynków na podstawie przepisów prawa miejscowego lub przez dostawców energii do budynków). Rozwiązanie to stwarza tym samym możliwość i podstawę prawną migracji danych dotyczących przyznanych dofinansowań przed uruchomieniem systemu CEEB z systemów podmiotów gromadzących dane dotyczące</p>

				dofinansowań, premii i ulg podatkowych (NFOŚiGW, WFOŚiGW, jednostki samorządu terytorialnego, BGK, organy KAS). Migracja danych zostanie zaprojektowana w ramach budowanego systemu CEEB, przewidującego odpowiednie transformaty danych, za co odpowiedzialność spoczywać będzie po stronie wykonawcy systemu IT.
9.	<p>W zakresie zmian w programie Stop Smog należy uszczegółowić opis interwencji poprzez:</p> <p>a) uargumentowanie wprowadzonych zmian tj. poinformowanie dlaczego zaproponowane nowe zasady uczestnictwa w programie znacząco zwiększą aktywności gmin, jak to deklaruje wnioskodawca,</p> <p>b) szersze uzasadnienie przyjętej zmiany kryterium majątkowego tj. wyłączenie z niego wartości nieruchomości i jednocześnie obniżenie limitu z 424 tys. zł do 53 tys. zł. W szczególności należy określić na jakiej podstawie przyjęto nowy poziom limitu i w jaki sposób zmiana ta wpłynie na potencjalną liczbę beneficjentów.</p>	Kancelaria Prezesa Rady Ministrów - Koordynator Oceny Skutków Regulacji		<p>Uwaga wyjaśniona – rozszerzenie treści uzasadnienia projektu ustawy o przedmiotowe wskazania, zgodnie z poniższymi odniesieniami.</p> <p>MR odbyło szereg spotkań grupowych i indywidualnych z potencjalnie zainteresowanymi uczestnictwem w Programie gminami. Gminy również kierowały do MR oficjalną korespondencję wskazującą na główne bariery w Programie. Właśnie na tej podstawie przygotowano pakiet proponowanych zmian. Jednocześnie przedstawione na tych spotkaniach/pismach deklaracje ze strony przynajmniej 30-40 gmin pozwalają sądzić, że przy zmienionych warunkach uczestnictwa i realizacji Programu liczba gmin uczestniczących w Programie zacznie wzrastać z bardziej intensywną dynamiką.</p> <p>W Polsce jak do tej pory nie przeprowadzono badań zasobów majątkowych odrębnych dla osób zamieszkujących domy jednorodzinne. Jednakże zgodnie z raportem Narodowego Banku Polskiego, opierającym się na danych z 2016 r., opublikowanym w 2018 r. (Zasobność gospodarstw domowych w Polsce – Raport BZGD 2016), średnia wartość majątku polskich gospodarstw domowych wynosi 417,3 tys. zł, co jest zbieżne z dotychczas przyjętym w</p>

				<p>Programie progiem. Jednakże analizując ponownie kryterium majątkowe, w tym uwagi napływające z gmin, wyciągnięto wnioski, że jest to poważna bariera dla gmin charakteryzujących się wysokimi cenami działek budowlanych (rynkowa cena działki uniemożliwia potencjalnym beneficjentom możliwość spełnienia obecnie obowiązującego w Programie kryterium). Zakładając średnią powierzchnię działki budowlanej w wymiarze 800 m², należy stwierdzić, że sama tylko wartość działki budowlanej jest bliska lub przekracza ustanowione w Programie kryterium w następujących miastach/aglomeracjach: Kraków, Warszawa, Gdańsk i Poznań. Oficjalnie w tej sprawie wystąpiło np. miasto Otwock stwierdzając „działki znajdujące się na terenie gminy Otwock są w znacznej części działkami o dużych powierzchniach. Cena metra kwadratowego działki budowlanej na terenie miasta Otwocka jest wysoka i w ostatnich latach systematycznie rośnie. Dotyczy to zwłaszcza szerokokorozumianej centralnej części Otwocka, w której jakość powietrza ma najgorsze parametry i gdzie działania wspierające są najbardziej potrzebne.”</p> <p>W związku z powyższym do proponowanego kryterium majątkowego zaliczone byłyby jedynie aktywa ruchome i pieniężne oraz inne nieruchomości nie objęte przedsięwzięciem niskoemisyjnym.</p> <p>Biorąc pod uwagę, że dotychczasowe kryterium było oparte na wielokrotności średniej wartości przedsięwzięcia niskoemisyjnego, ograniczono go do minimum, tzn. jednokrotności tej liczby.</p>
10.	Należy doprecyzować charakter i zasięg regulacji przewidzianych dla Urzędów Marszałkowskich - w kontekście wskazanego w OSR ustanowienia marszałków województw organem podatkowym z tytułu pobranej opłaty	Kancelaria Prezesa Rady Ministrów - Koordynator Oceny Skutków Regulacji		<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Modyfikacja rubryki nr 4 OSR poprzez wykreślenie rubryki zawierającej informację na</p>

	recyklingowej za torebki z tworzywa sztucznego. W szczególności należy wskazać jaki wpływ na opłatę recyklingową ma projektowana ustawa.			temat wpływu regulacji na Urzędy Marszałkowskie. Projektowana nowelizacja nie przewiduje zmian w tym zakresie. Zmiana została już wprowadzona regulacją ustanawiającą Program Stop Smog – ustawa z dnia 6 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów (Dz. U z 2019 r. poz. 51).
11.	Należy doprecyzować charakter i zasięg regulacji przewidzianych dla Przedsiębiorców branży ciepłowniczej i gazowej - w kontekście wskazanej w OSR konieczności zmiany przez operatorów planów rozwoju sieci. W szczególności należy poinformować dlaczego projektowana ustawa będzie miała skutki w postaci konieczności przygotowywania planów rozwoju sieci oraz jakie są koszty związane z obowiązkową aktualizacją takich planów rozwoju (informacje te powinny być uwzględnione w pkt 7 OSR).	Kancelaria Prezesa Rady Ministrów - Koordynator Oceny Skutków Regulacji		Uwaga uwzględniona. Modyfikacja rubryki nr 4 OSR poprzez wykreślenie rubryki zawierającej informację na temat wpływu regulacji na Przedsiębiorców branży ciepłowniczej i gazowej. Projektowana nowelizacja nie przewiduje zmian w tym zakresie. Zmiana została już wprowadzona regulacją ustanawiającą Program Stop Smog – ustawa z dnia 6 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów (Dz. U z 2019 r. poz. 51).
12.	Należy doprecyzować charakter i zasięg regulacji przewidzianych dla Samorządów gminnych – konieczne jest szersze omówienie przedstawionej w pkt 7 OSR e-usługi dobrowolnej inwentaryzacji budynku dokonywanej przez gminę. W szczególności należy doprecyzować, czy projektowana ustawa faktycznie przewiduje wprowadzenie takiej dobrowolnej usługi (nie wynika to jednoznacznie z przepisów i uzasadnienia), a także jaki będzie potencjalny krąg osób uprawnionych do złożenia takiego zapotrzebowania; należy również w przedstawić w OSR wpływ tego rozwiązania na gminy (w tym ich wydatki).	Kancelaria Prezesa Rady Ministrów - Koordynator Oceny Skutków Regulacji		Uwaga wyjaśniona. Z projektowanego art. 27e ust. 1 wynika możliwość udostępnienia danych każdemu zainteresowanemu, po podaniu danych określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 2 w celu uwierzytelnienia i autoryzacji, zgodnie z którymi minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia szczegółowy zakres udostępnianych danych oraz informacje, których podanie jest wymagane, mając na uwadze konieczność zapewnienia bezpieczeństwa tych danych. W rozporządzeniu wykonawczym zostanie tym

				<p>samym określona m.in. e – usługa w postaci „Zamów inwentaryzację budynku”. Potencjalnym użytkownikiem usługi będzie każdy właściciel budynku. W chwili obecnej gminy są zobligowane do inwentaryzacji budynków w ramach Programów Ochrony Powietrza – niniejsze rozwiązanie stanowić będzie instrument wsparcia tego działania, które zostanie udostępnione gminom bezpłatnie.</p>
13.	<p>Należy dokonać korekty pkt 4 OSR w zakresie oddziaływania zmian programu Stop Smog na gospodarstwa domowe oraz gminy. Obecnie, zgodnie z opisem oddziaływania wszystkie gospodarstwa ubogie energetycznie oraz wszystkie gminy zostaną beneficjentami programu Stop Smog co jest mało prawdopodobne również ze względu na ograniczone środki finansowe programu.</p>	Kancelaria Prezesa Rady Ministrów - Koordynator Oceny Skutków Regulacji		<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Biorąc pod uwagę, że dotychczas określony budżet Programu (883,2 mln zł z budżetu państwa, którego udział szacuje się w przedsięwzięciach niskoemisyjnych na poziomie maks. 70%), liczba beneficjentów Programu powinna wynieść 23 806 gospodarstw domowych. Biorąc pod uwagę dotychczasową średnią liczbę budynków zgłaszanych przez 1 gminę (180) należy szacować, że w ramach Programu można byłoby podpisać ok. 122-127 porozumień z gminami. W dalszym ciągu z Programu mogą korzystać wyłącznie gminy, w których szczególnie odczuwalny jest problem jakości powietrza, w tym w szczególności znajdujące się na liście WHO – najbardziej zanieczyszczonych miast w UE. W związku z tym, że nie jest rozszerzana grupa i liczba potencjalnych wnioskodawców, jak i budżet Programu, OSR nie wymaga zmian w tym zakresie.</p>
14.	<p>Należy przedstawić założenia stanowiące podstawę obliczeń kosztów budowy oraz utrzymania systemu CEEB oraz ewentualne koszty związane ze składaniem wniosków o wpis do wykazu osób uprawnionych do wprowadzania danych do CEEB.</p>	Kancelaria Prezesa Rady Ministrów - Koordynator Oceny Skutków Regulacji		<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>W rubryce nr 6 OSR wskazano m.in. następująco: „Co do zasady wydatki wynikające z projektowanych przepisów finansowane będą z</p>

				<p>Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa (POPC) w ramach środków unijnych Europejskich Funduszy Strukturalnych dystrybuowanych przez Centrum Projektów Polska Cyfrowa, z uwzględnieniem wkładu własnego pochodzącego ze środków budżetu Państwa. Okres trwania projektu (budowa systemu informatycznego) planowany jest na lata 2020-2023. Koszt całego projektu szacowany jest na ok. 30.985.923,57 złotych i zostanie sfinansowany z funduszy UE w kwocie ok. 26.223.387,12 zł – finansowanie na poziomie 84,63%. Pozostała część kosztów w kwocie ok. 4.762.536,45 zł zostanie sfinansowana ze środków budżetu Państwa w ramach wkładu własnego ministra właściwego do spraw gospodarki w realizację projektu POPC (lata 0-3 w tabeli). Natomiast od 2024 r. koszty utrzymania, rozwoju i funkcjonowania systemu informatycznego ponosić będzie minister właściwy do spraw gospodarki ze środków budżetu państwa w kwocie ok. 3 mln zł rocznie. Zakładane rodzaje wydatków jakie będą pokrywane z projektu POPC to m.in. budowa systemu centralnego, utworzenie aplikacji dostępowych, budowa e-usług, oprogramowanie, zakup infrastruktury sprzętowej, szkolenia oraz działania informacyjno – promocyjne. Nadmienić należy, że to wstępna kalkulacja potrzeb budowy systemu informatycznego, która zostanie szczegółowo doprecyzowana na etapie weryfikacji wniosku o dofinansowanie w ramach POPC. W ramach projektu POPC zostanie zakupionych 3500 tabletów LTE, przenośnych urządzeń przeznaczonych do obsługi procesu inwentaryzacji prowadzonej w budynkach przy wykorzystaniu specjalnie zaprojektowanej aplikacji mobilnej umożliwiającej połączenie się</p>
--	--	--	--	---

				<p>z CEEB za pomocą sieci GSM. W okresie eksploatacji tablety zostaną przekazane gminom (strażnikom gminnym i miejskim) oraz organom Inspekcji Ochrony Środowiska, jako uprawnionym do przeprowadzania inwentaryzacji budynków.</p> <p>Złożenie wniosku o wpis do wykazu osób uprawnionych zwolnione jest od wszelkich opłat.</p> <p>Szczegółowe informacje dotyczące finansowania projektu informatycznego w ramach POPC dostępne są na stronie: https://www.gov.pl/web/krmc/ministerstwo-przedsiębiorczosci-i-technologii16</p>
15.	<p>Należy rozszerzyć opis wpływu regulacji na obciążenia regulacyjne (pkt 8 OSR) nakładane na organy kontroli oraz przedsiębiorców (przede wszystkim kominiarzy) i obywateli związane z realizacją nowych obowiązków (dokonywanie ewidencji budynków będzie wydłużać czas przeprowadzanej kontroli i innych czynności urzędowych, należy więc oszacować obciążenie pracą z tego tytułu). Szacunki dotyczące obciążenia pracą powinny zawierać liczbę prowadzonych w roku procedur oraz jednostkowe obciążenie czasowe funkcjonariusza i przedsiębiorcy w związku z przeprowadzoną czynnością. Dodatkowo, należy przeanalizować wpływ projektowanej regulacji na koszty usług świadczonych przez przedsiębiorców z uprawnieniami kominiarskimi oraz z uprawnieniami odpowiedniej specjalności instalacyjnej.</p>	Kancelaria Prezesa Rady Ministrów - Koordynator Oceny Skutków Regulacji		<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Skala podejmowanych działań, zwiększona świadomość obywateli co do realizacji ustawowych obowiązków wpływających na bezpieczeństwo ludzi, wykorzystanie e-usług (zamów przegląd kominowy), pierwsza w skali kraju ewidencja kominiarzy na poziomie ogólnokrajowym czy wreszcie zmiana programów wsparcia finansowego ze środków publicznych poprzez uzależnienie możliwości przyznania dofinansowania od „poddania się inwentaryzacji budynku” i posiadania aktualnego okresowego przeglądu przewodu kominowego.</p>
16.	<p>Należy wskazać docelowe wskaźniki, które służyć będą ewaluacji efektów ustawy tj. docelową liczbę budynków mieszkalnych o poprawionej efektywności energetycznej, liczbę wymienionych nieefektywnych źródeł ciepła na niskoemisyjne w budynkach istniejących, liczbę zamontowanych niskoemisyjnych źródeł ciepła w budynkach nowo budowanych, emisję SO₂, pyłów o średnicy mniejszej niż 10 mikrometrów (PM₁₀), pyłów o średnicy mniejszej niż 2,5 mikrometra (PM_{2,5}), benzo-a-pirenu oraz CO₂.</p>	Kancelaria Prezesa Rady Ministrów - Koordynator Oceny Skutków Regulacji		<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Modyfikacja rubryki nr 12 OSR. Zgodnie z pierwotnymi i ww. danymi, szacuje się, że Programem zostanie objętych 23 806 budynków. Biorąc pod uwagę dotychczasowe warunki w zakresie skali wymiany źródeł ciepła w budynkach objętych Programem (min. 80%), docelowa liczba wymienionych nieefektywnych źródeł ciepła powinna wynieść min. 19 045.</p>

				Biorąc pod uwagę, że wybór docelowego źródła ciepła będzie uzależniony od wielu czynników, w tym przede wszystkim od wyniku audytów energetycznych oraz decyzji beneficjenta końcowego, nie jest możliwe w tym momencie oszacowanie liczbowe poziomu ograniczenia emisji poszczególnych substancji, gdyż jest to uzależnione od wybranej technologii. Jednocześnie należy podkreślić, że Program nie dotyczy budynków nowo budowanych.
17.	W kontekście projektowanych przepisów wprowadzających odpowiedzialność karną za złożenie fałszywego oświadczenia (projektowane art. 11d ust. 1a oraz art. 27b ust. 7) pod rozważę poddaję również zmianę art. 14 ust. 1 pkt 1a ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów (Dz. U. z 2020 poz. 22), dalej: „ustawa”- również przewidującego odpowiedzialność karną za złożenie fałszywego oświadczenia. Przepis ten (w przeciwieństwie do projektowanych art. 11d ust. 1a i art. 27b ust. 7) posługuje się nieprawidłowymi sformułowaniami, wskazując w zdaniu pierwszym i ostatnim na odpowiedzialność „za składanie fałszywych zeznań”, podczas gdy winien on odnosić się do składania „fałszywego oświadczenia”. Zgodnie z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2019 r. poz. 1950 oraz 2128), dalej: „k.k.”, przepisy § 1-3 oraz 5 tego artykułu stosuje się odpowiednio do osoby, która składała fałszywe oświadczenie, jeżeli przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej. Odpowiednie, a nie wprost, stosowanie § 2 powoduje, iż przepis dotyczący pouczenia o odpowiedzialności karnej należy odpowiednio dostosować do przedmiotu objętego dyspozycją art. 233 § 6 k.k., czyli składania fałszywego oświadczenia, a nie fałszywego zeznania. Dokonanie tej zmiany spowoduje ujednolicenie prawidłowej terminologii w zakresie odpowiedzialności karnej w obrębie nowelizacji ustawy.	Minister Sprawiedliwości		Uwaga uwzględniona. Art. 14 ust. 1a otrzyma nowe brzmienie: „1a. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywego oświadczenia.”.
18.	Uzasadnienie projektu ustawy wymaga uzupełnienia w	Minister Sprawiedliwości		Uwaga wyjaśniona.

	<p>zakresie przedstawienia argumentacji dotyczącej konieczności wprowadzenia najsurowszego rodzaju odpowiedzialności, tj. sankcji karnej za złożenie wyżej opisanych oświadczeń. W szczególności za konieczne uznać należy przedstawienie analizy wyjaśniającej, z jakich względów innego rodzaju sankcje nie są w tych przypadkach wystarczające. Jak wskazuje się w doktrynie: „ustawodawca ma do dyspozycji różne środki działania i różne sankcje, przy czym najsurowsze sankcje – sankcje represyjne – należą do strefy działania prawa karnego. Z troski o maksymalną gwarancję wolności ludzi wpływa przyjęta dziś w państwach demokratycznych zasada, że w polityce tworzenia prawa po sankcje karne, a więc po prawo karne, sięga się tylko w ostateczności. Pierwszeństwo mają środki porządkowe, edukacyjne, finansowe i techniczne oraz sankcje egzekucyjne czy naprawcze. Dopiero gdy te środki i sankcje nie są wystarczające, obok nich albo w zamiast nich pojawia się właściwa prawu karnemu sankcja represyjna” (Prawo karne. Część ogólna, szczególna i wojskowa pod red. Teresy Dukiet – Nadgórskiej – wyd. LexisNexis Warszawa 2014 s. 25). Konieczność wprowadzenia sankcji karnych za złożenie fałszywego oświadczenia budzi zaś wątpliwości szczególnie w przypadku jednoczesnego wymagania złożenia: dokumentów potwierdzających dochody (projektowany art. 11d ust. 1 pkt 2) czy kopii dokumentów potwierdzających nadanie odpowiednich: kwalifikacji w rzemiośle kominiarskim, uprawnień budowlanych (projektowany art. 27b ust. 6 pkt 2).</p>			<p>Konieczność wprowadzenia sankcji karnych za złożenie fałszywego oświadczenia w przypadku jednoczesnego wymagania złożenia kopii dokumentów potwierdzających nadanie odpowiednich: kwalifikacji w rzemiośle kominiarskim, uprawnień budowlanych (projektowany art. 27b ust. 6 pkt 2), została podyktowana potrzebą ewentualnego pociągnięcia do odpowiedzialności karnej „nieuczciwych” osób, które nie posiadają odpowiednich uprawnień, np. mistrzów kominiarskich, a pomimo to złożyły wniosek o wpis do wykazu osób uprawnionych na podstawie sfalszowanych lub przerobionych/podrobionych dokumentów. Podstawą takiego ustalenia będzie z jednej strony złożone oświadczenie pod groźbą odpowiedzialności karnej, z drugiej zaś kopie dokumentów potwierdzających uzyskanie odpowiednich kwalifikacji zawodowych. Wnioskodawca będzie składać zatem oświadczenie, pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, przed przystąpieniem do dokonywania czynności polegających na przekazaniu danych do CEEB. Taki rygor oświadczenia nabiera zatem tym samym waloru potwierdzającego posiadane uprawnienia. Forma i treść oświadczenia oraz związany z nią rygor (art. 27b ust. 7) będą też mieć niebagatelne znaczenie dla przyszłych, ewentualnych celów dowodowych. Zauważyć bowiem należy, że w przypadku osób z uprawnieniami mistrzów kominiarskich nie sposób wskazać samorządu zawodowego sprawującego „nadzór” nad swoimi członkami i posiadającymi informacje w zakresie przyznanych uprawnień kominiarskich w skali całego kraju. Kominiarze zrzeszają się</p>
--	---	--	--	---

				<p>w formie stowarzyszeń, cechów lub związków, w tym w Związku Rzemiosła Polskiego – z tymi organizacjami planuje się wymianę informacji i weryfikację w zakresie posiadanych przez kominiarzy uprawnień.</p> <p>W zakresie art. 11d ust. 1 pkt 2 i 3 rygor odpowiedzialności karnej ma dotyczyć jedynie oświadczeń, których gmina nie może zweryfikować samodzielnie tj. oświadczenia o liczbie osób w gospodarstwie domowym oraz oświadczenia majątkowego. Natomiast w zakresie dochodu zostały wprowadzone zmiany mające na celu umożliwienie weryfikacji tego dochodu przez gminę.</p>
19.	<p>Wątpliwości budzi efektywność zaproponowanego w projektowanej ustawie sposobu pozyskiwania danych gromadzonych w Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB), dotyczących źródeł spalania paliw o nominalnej mocy cieplnej mniejszej niż 1MW, (w ramach kontroli wymienionych w proj. Art. 27a ust. 2 pkt 1 lit. D zmienianej ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów, o których mowa w art. 9u ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w zakresie kontroli gospodarowania odpadami komunalnymi lub odprowadzania nieczystości ciekłych oraz w art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. C ustawy – Prawo budowlane w zakresie kontroli przewodów kominowych tj. dymowych, spalinowych i wentylacyjnych).</p> <p>Należy bowiem zauważyć, że przepisy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nie obligują wójta burmistrza lub prezydenta miasta do przeprowadzenia kontroli, o której mowa art. 9u ust. 1 tej ustawy, w budynkach lub mieszkaniach, w których znajdują się źródła spalania paliw o nominalnej mocy cieplnej mniejszej niż 1MW, natomiast przepis art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. C ustawy – Prawo budowlane nakłada co prawda na właścicieli lub zarządców obiektów budowlanych obowiązek przeprowadzenia przez osoby uprawnione corocznej</p>	KPRM		<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>W art. 1 pkt 11 dodaje się art. 27 g - regulację związaną z obowiązkiem rejestracji kotła – źródła ciepła lub źródła spalania paliw poprzez złożenie odpowiedniej deklaracji.</p>

	<p>kontroli przewodów kominowych, sankcjonowany karą grzywny, ale wątpliwe jest czy wszyscy właściciele lub zarządcy nieruchomości, zwłaszcza zabudowanych budynkami jednorodzinnymi, wywiązują się z tego obowiązku.</p> <p>W związku z powyższym w nawiązaniu do załączonej do OSR petycji Gmin Metropolii Krakowskiej do Prezesa Rady Ministrów o wprowadzenie obowiązku rejestracji i okresowych przeglądów kotłów na paliwo stałe w prywatnych budynkach mieszkalnych, proponuję rozważyć wprowadzenie bardziej skutecznego sposobu pozyskiwania danych gromadzonych w CEEB, dotyczących źródeł spalania paliw o nominalnej mocy cieplnej mniejszej niż 1MW, w szczególności przez nałożenie na właścicieli lub zarządców nieruchomości obowiązku rejestracji w CEEB źródeł spalania paliw o nominalnej mocy cieplnej mniejszej niż 1MW, albo obligatoryjne lub fakultatywne upoważnienie wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast do przeprowadzenia inwentaryzacji ww. źródeł spalania paliw i przekazania danych w tym zakresie do CEEB.</p> <p>Wydaje się, że jedno z ww. rozwiązań powinno obowiązywać obligatoryjnie na terenach, na których sejmik województwa wprowadził w drodze uchwały, wydanej na podstawie art. 96 ust. 1 ustawy – Prawo ochrony środowiska, ograniczenia lub zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw lub co najmniej w gminach uczestniczących w Programie Stop Smog.</p>			
20.	<p>Proponuję się rozważyć uzupełnienie projektowanego 27a ust. 2 zmienianej ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów, określającego zakres danych gromadzonych w CEEB, o numer telefonu lub adres poczty elektronicznej właścicieli lub zarządców nieruchomości, na których znajdują się źródła spalania paliw o nominalnej mocy cieplnej mniejszej niż 1MW. Uwzględnienie tych informacji w CEEB ułatwi szybkie przekazywanie informacji operatorom ww. źródeł spalania paliw w przypadku ustanowienia przepisów umożliwiających wprowadzenia czasowego ograniczenia lub zakazu eksploatacji tych</p>	KPRM		<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Zakres kategorii danych gromadzonych w ewidencji zostanie rozszerzony o dane właścicieli budynków, w tym dane osobowe: imię i nazwisko, adres zamieszkania, adres do korespondencji, adres poczty elektronicznej oraz numer telefonu.</p>

	instalacji w szczególności w razie przekroczenia poziomu alarmowego zanieczyszczenia powietrza.			
21.	Proponuję rozważyć rozszerzenie zakresu inwestycji termomodernizacyjnych o budynki gospodarcze, w tym służące do prowadzenia produkcji rolnej. Rozszerzenie zakresu inwestycji termomodernizacyjnych o budynki gospodarcze, w tym służące do prowadzenia produkcji rolnej również mogłoby przyczynić się do redukcji zanieczyszczenia powietrza, zmniejszenia zużycia energii oraz walki z ubóstwem energetycznym. W wielu przypadkach budynki gospodarcze wymagają modernizacji, z uwagi na niską efektywność energetyczną, zaś z punktu widzenia osiągnięcia celów środowiskowych takie rozszerzenie może istotnie zwiększyć skuteczność i efekt podejmowanych działań.	Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi		Uwaga nieuwzględniona. Biorąc pod uwagę ograniczony budżet nie jest możliwe rozszerzenie programu o budynki gospodarcze.
22.	Odnosnie do projektowanych przepisów art. 11c ust. 1 pkt 2 proponuję rozważyć modyfikację warunków udziału gmin w programie polegającą na usunięciu wymogu dotyczącego minimalnej liczby budynków umożliwiającej aplikowanie do programu. Biorąc pod uwagę cel ustawy, jakim jest wsparcie termomodernizacji i zwiększenie skuteczności programu niskoemisyjnego, a także uwzględniając uwarunkowania w małych gminach wiejskich, w szczególności o niskiej gęstości zaludnienia wydaje się, iż warunek ten może prowadzić do rezygnacji z realizacji projektu na terenie gminy.	Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi		Uwaga częściowo uwzględniona. Biorąc pod uwagę, że poprawa jakości powietrza oraz poprawa warunków funkcjonowania osób ubogich energetycznie powinna mieć charakter kompleksowy, angażujący większe zasoby gmin, program został tak skonstruowany, aby to zagwarantować. Zapewni to mniejsze koszty organizacyjne, większą efektywność programu oraz osiągnięcie efektu skali. Jednakże biorąc pod uwagę postulaty dot. zmniejszenia wymaganych warunków udziału gmin w zakresie liczby budynków, proponuje się ich zmianę w taki sposób, że mniejsze gminy (pon. 100 tys. mieszkańców) będą mogły przystąpić do programu pod warunkiem zgłoszenia do niego min. 1% wszystkich budynków jednorodzinnych w danej gminie lub 20 takich budynków. Dotychczas proponowano, aby było to bezwarunkowo 1%, jednak nie mniej niż 30 budynków.
23.	W projektowanym art. 11c ust. 3 proponuję rozważyć rozszerzenie katalogu kosztów objętych	Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi		Uwaga nieuwzględniona.

	współfinansowaniem o koszty zakupu i montażu filtrów spalin do domowych kotłowni w budynkach jednorodzinnych (np. filtry workowe do kotłów, instalacje odpylające itp.). Zakup nowego kotła centralnego ogrzewania nadal jest poważnym wydatkiem finansowym, szczególnie dla osób o najniższych dochodach. W takiej sytuacji alternatywnym rozwiązaniem mogłyby być tańsze instalacje ograniczające emisję, a jednocześnie pozwalające zachować obecne źródło ciepła.			Program przewiduje średnio 53 tys. zł na 1 budynek (w tym 70% dofinansowania z budżetu państwa), co ma zapewnić odpowiednie środki zarówno na wymianę źródła ciepła, jak i termomodernizację budynku. Utrzymywanie źródeł ciepła niespełniających podstawowych norm w zakresie emisji szkodliwych substancji do powietrza, w tym umożliwiających spalanie odpadów, nie zapewni pożądanej zmiany jakości powietrza.
24.	W projektowanym art. 11e proponuję nadać następujące brzmienie ust. 3: „3. W celu osiągnięcia i utrzymania efektów przedsięwzięć niskoemisyjnych gmina zapewnia beneficjentom dostęp do usług doradztwa energetycznego, w szczególności w zakresie sposobów oszczędnego i ekonomicznego zużycia energii i obniżania kosztów energii w gospodarstwie domowym, użytkowania zainstalowanych w ramach przedsięwzięcia niskoemisyjnego urządzeń i systemów grzewczych w sposób najbardziej efektywny pod względem zużycia energii i ograniczania emisji, występowania o inne wsparcie ze środków publicznych w celu podnoszenia efektywności energetycznej budynku oraz obniżania kosztów energii.” Usługi doradztwa energetycznego i niskoemisyjnego powinny dotyczyć nie tylko utrzymania, ale też osiągnięcia zakładanego poziomu przedsięwzięć niskoemisyjnych.	Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi		Uwaga uwzględniona.
25.	W art. 3 ust. 1 projektu ustawy wskazano, że maksymalny limit wydatków budżetu państwa w latach 2020–2029 wynosi 25,8 mln zł, podczas gdy suma limitów wydatków w poszczególnych latach to 23 mln zł. Ponadto określono maksymalny limit wydatków w 2021 r. w wysokości 1 mln zł, tymczasem w OSR w pkt 6 Wpływ na sektor finansów publicznych wskazano inną kwotę - 0,8 mln zł	Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi		Uwaga uwzględniona.
26.	W art. 1 w pkt 5 dotyczącym art. 11c w dodawanym ust. 1a zawarto regulację zgodnie, z którymi: „Gmina, niezależnie od kosztów, o których mowa w ust. 1 pkt 5, pokrywa wszelkie dodatkowe koszty realizacji	Ministerstwo Finansów		Uwaga uwzględniona. Przepis został tak zmodyfikowany, aby gmina miała jedynie możliwość pokrycia dodatkowych

	przedsięwzięć niskoemisyjnych, wykraczające poza sumę kosztów realizacji porozumienia, o którym mowa w ust. 1.”, zatem w art. 3 określającym maksymalny limit wydatków, zgodnie z dyspozycją art. 50 ust.1a pkt 2 ustawy o finansach publicznych, powinien zostać określonym również limit wydatków dla jednostek samorządu terytorialnego. Informacji w tym zakresie nie zawiera również OSR w pkt 6 wpływ na sektor finansów publicznych.			kosztów, ale nie będzie to obowiązek. Dodatkowo zostały doprecyzowane zapisy dot. wkładu własnego beneficjenta, aby mógł on być wykorzystany do pokrycia tych dodatkowych kosztów.
27.	W art. 3 ust. 1 projektu ustawy określono maksymalny limit wydatków budżetu państwa w latach 2020-2029 będący skutkiem finansowym wejścia w życie niniejszej ustawy, wynoszący 25,8 mln zł. Natomiast po zsumowaniu kwot wymienionych w art. 3 ust. 1 w pkt 1-10 skutek finansowy wynosi 23 mln zł. Nie podano również skutków finansowych dla 2030 r.	Ministerstwo Finansów		Uwaga uwzględniona.
28.	Istnieje rozbieżność dotycząca skutków wejścia w życie projektowanej ustawy dla roku 2021. W art. 3 ust. 1 pkt 2 projektowanej ustawy wskazano, że maksymalny limit wydatków dla roku 2021 wynosi 1 mln zł, natomiast w OSR wskazano kwotę 0,8 mln zł. Kwoty wymienione w art. 3 projektu muszą być spójne z kwotami wymienionymi w OSR i odpowiadać kalkulacji przeprowadzonej w pkt 6 OSR „Źródła finansowania”.	Ministerstwo Finansów		Uwaga uwzględniona.
29.	W projekcie wykazano dodatkowe wydatki dla budżetu państwa w latach 2020-2030 w wys. 25,8 mln zł, które w związku z wejściem w życie projektowanej ustawy, miałyby ponosić minister właściwy ds. gospodarki. Należy zauważyć, że ani w projekcie ustawy budżetowej na 2020 rok, ani w ramach wstępnych kwot wydatków na lata 2021-2022, nie zaplanowano środków na zadania, o których mowa w przedmiotowym projekcie. W pierwszej kolejności środki na wydatki związane z budową systemu informatycznego, a później na jego utrzymanie, rozwój i funkcjonowanie, powinny zostać wygospodarowane w ramach limitu wydatków określonego dla cz. 20-Gospodarka.	Ministerstwo Finansów		Uwaga wyjaśniona. Dodatkowe wydatki dla budżetu państwa w związku z wejściem w życie projektowanej ustawy zostaną wskazane w ramach wstępnych kwot wydatków na lata 2021-2022, których prognozowanie zostało przełożone na początek III kwartału 2020 r. W pierwszej kolejności środki na wydatki związane z budową systemu informatycznego, a później na jego utrzymanie, rozwój i funkcjonowanie, zostaną wygospodarowane w ramach limitu wydatków określonego dla cz. 18-Budownictwo.

<p>30.</p>	<p>W pkt 4 OSR - podmioty na które oddziałuje projekt należy ujednolicić terminologię. W odniesieniu do jednostek samorządu terytorialnego, wskazuje się: gminy, starostwa, marszałka województwa, sejmik wojewódzki, urzędy marszałkowskie, samorządy gminne – a więc zarówno JST jako osoby prawne, ich jednostki organizacyjne jak i organy stanowiące i wykonawcze. Takie wyliczenie powoduje bałagan pojęciowy - w jednej pozycji – gminy, w drugiej - samorządy gminne. Wskazane byłoby ujednolicenie pojęć poprzez zastosowanie jednorodnego nazewnictwa np. gminy, powiaty, samorządy województw. Ponadto należy skorygować liczbę jednostek samorządu terytorialnego. Obecnie jest 2411 gmin, 66 miast na prawach powiatu oraz 314 powiatów.</p>	<p>Ministerstwo Finansów</p>		<p>Uwaga uwzględniona.</p>
<p>31.</p>	<p>W projekcie ustawy w art. 1 dotyczącym ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów (Dz. U. z 2018 r. poz. 966 oraz z 2019 r. poz. 51 i 2020) m.in. w art. 27a ust. 2 pkt. 1 lit. h tiret trzecie, art. 27b ust. 1 pkt 8 lit. c pojawia się sformułowanie: „zasiłek celowy na opał, o którym mowa w art. 39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507, 1622, 1690 i 1818)” w kontekście jednego z rodzajów danych, które mają docelowo być gromadzone w Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (zwanej również „CEEB”) wprowadzanej omawianym projektem ustawy. Należy zwrócić uwagę, iż przedstawiciele Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej podczas spotkań roboczych dotyczących tematyki termomodernizacji i ubóstwa energetycznego (np. spotkania nieformalnej grupy roboczej ds. ubóstwa energetycznego z udziałem pracowników obecnego Ministerstwa Rozwoju i Ministerstwa Aktywów Państwowych), wielokrotnie podkreślali, iż nie funkcjonuje świadczenie pieniężne z pomocy społecznej sensu stricto pod nazwą: zasiłek celowy na opał. Katalog świadczeń pieniężnych oraz niepieniężnych z pomocy społecznej został określony w art. 36 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i - zgodnie z pkt 1 lit c ww. przepisu - jednym ze świadczeń pieniężnych jest zasiłek celowy.</p>	<p>Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej</p>		<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Pierwotnie wskazywany „zasiłek celowy na opał” zostanie zastąpiony „zasiłkiem celowym z przeznaczeniem na ogrzewanie”.</p>

	<p>Należy podkreślić, że omawiany katalog z art. 36 ustawy ma charakter zamknięty – tzn. wyłącznie świadczenia w nim wymienione są świadczeniami z pomocy społecznej. Zgodnie z art. 39 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, zasiłek celowy jest to świadczenie fakultatywne przyznawane na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej, którą może być w szczególności pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Katalog obejmujący pojęcie „niezbędnej potrzeby życiowej” ma charakter otwarty i w głównej mierze – m.in. ze względu na fakultatywność tego świadczenia – jest określany przez praktykę przyznawania ww. zasiłków przez ośrodki pomocy społecznej oraz przez orzecznictwo sądowo-administracyjne. Problematiczne może być również uzyskanie informacji o dokładnej liczbie zasiłków celowych przyznanych na niezbędną potrzebę życiową w formie opału, poczynając od faktu, że kategoria ta może nie obejmować ogrzewania typu gazowego, elektrycznego czy pochodzącego z odnawialnych źródeł energii, kończąc na tym, że w sprawozdaniu MRPiPS-03 w ramach statystyki pomocy społecznej dane odnoszą się do ogółu osób, którym decyzją przyznano zasiłek celowy, bez względu na jego formę (pieniężną, niepieniężną) oraz przeznaczenie, nie uwzględniają faktycznej realizacji świadczeń (np. w przypadku śmierci osoby uprawnionej) oraz osobę (rodzinę) wymieniono tylko raz bez względu na liczbę, kwotę i częstotliwość otrzymanych świadczeń (w tym zasiłków celowych). Dane dotyczące przyznanych zasiłków celowych z przeznaczeniem na opał znajdują się natomiast w Centralnej Aplikacji Statystycznej, lecz uwzględniają liczbę świadczeń bez informacji o liczbie/grupie osób, którym ww. świadczenie zostało przyznane. Z punktu widzenia statystyki nie jest jednak możliwe zestawienie danych z obu ww. źródeł i sformułowanie na ich podstawie rzetelnych, miarodajnych i możliwych do wykorzystania wniosków na potrzeby tematyki poruszanej w projekcie ustawy.</p>			
--	--	--	--	--

32.	<p>W projektowanym art. 27a ust. 2 pkt 1 znajduje się następująca regulacja: „w ewidencji gromadzi się dane i informacje o budynkach i lokalach w zakresie:”, po czym projektodawca wylicza szereg danych i informacji, które będą gromadzone w CEEB. W lit. h tiret trzecie omawianej regulacji wskazano: „przyznane świadczenia z pomocy społecznej lub inne formy wsparcia finansowego ze środków publicznych w zakresie zasiłku celowego na opał, o którym mowa w art. 39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507, 1622, 1690 i 1818)”. W opinii Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej tak sformułowany przepis może sugerować, że przyznany zasiłek celowy z przeznaczeniem na opał stanowi informacje i dane o budynku i lokalu. Należy jednak pamiętać, że omawiane wsparcie jest dedykowane osobom, nie zaś budynkom czy też lokalom, i jest determinowane przez określone zasady opisane w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Przyznanie świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (w tym zasiłków celowych) – co do zasady – uzależnione jest od spełnienia tzw. kryterium dochodowego, obecnie określonego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. poz. 1358), zaś przy ustalaniu prawa do zasiłku celowego brany pod uwagę jest dochód z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku. W przypadku sytuacji tzw. utraty dochodu organ właściwy bierze pod uwagę dochód z miesiąca, w którym nastąpiła utrata dochodu. Co istotne, osoby i rodziny korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej oraz małżonkowie, zstępni przed wstępnymi zobowiązani do wnoszenia opłat za pobyt w domu pomocy społecznej, są obowiązane niezwłocznie poinformować organ, który przyznał świadczenie lub ustalił odpłatność, o każdej zmianie w ich sytuacji osobistej, dochodowej i majątkowej, która wiąże się z podstawą do przyznania świadczeń lub ponoszenia odpłatności. Dodatkowo należy mieć na uwadze fakt, że jest to świadczenie fakultatywne, czyli organ nie jest zobligowany do przyznania tego świadczenia osobie wnioskującej z</p>	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej		<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Przekazywanie danych w zakresie przyznanych świadczeń z pomocy społecznej, w tym m.in. w zakresie zasiłku celowego z przeznaczeniem na ogrzewanie, ma na celu identyfikację budynków (nie <i>stricte</i> osób zamieszkujących te budynki), poprzez gromadzenie pośrednio informacji na temat skierowanych środków finansowych w ramach pomocy społecznej w formie zasiłku celowego.</p>
-----	---	--	--	---

	<p>samego tylko tytułu złożenia wniosku (m.in. wykazując, że zgłoszona potrzeba nie może być zakwalifikowana jako niezbędna potrzeba życiowa, czy też gmina nie dysponuje środkami finansowymi na pokrycie danej kategorii kosztów). Podsumowując powyższe zastrzeżenia oraz wyjaśnienia zawarte w treści uwagi nr 1 można sformułować wniosek, że zasiłek celowy nie jest miarodajnym źródłem informacji dla CEEB, ponieważ dana osoba może nie otrzymać tego świadczenia, czy też przekroczyć kryterium dochodowe dla świadczeń z pomocy społecznej, a jednocześnie nie oznacza to, że dany budynek czy lokal nie jest faktycznie dotknięty problemem tzw. ubóstwa energetycznego, w szczególności z uwagi na stosowany sposób ogrzewania i wysokość kosztów generowanych z tego tytułu w odniesieniu do ogółu wydatków w danym gospodarstwie domowym.</p>			
33.	<p>W projektowanym art. 27b ust. 1 pkt 8 lit. c wskazano, że uprawnionymi do wprowadzania danych i informacji do ewidencji są osoby wskazane przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta w zakresie przyznanych świadczeń z pomocy społecznej lub innych form wsparcia finansowego w zakresie zasiłku celowego na opał, o którym mowa w art. 39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. W opinii Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, w nawiązaniu do wcześniejszych uwag, niecelowym jest uwzględnianie tych danych w CEEB, a co za tym idzie – nakładanie na pracowników ośrodków pomocy społecznej dodatkowych obowiązków w tym zakresie. Dodatkowo, zgodnie z uwagą nr 1, nie funkcjonuje w systemie pomocy społecznej świadczenie pieniężne pn. „zasiłek celowy na opał”.</p>	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej		<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Projektowane przepisy w tym zakresie stanowią próbę zidentyfikowania zjawiska tzw. ubóstwa energetycznego, z tego też względu pojawia się obligacja po stronie gmin do przekazywania danych w tym zakresie, jako wyłącznych dysponentów informacji o przyznanych zasiłkach celowych z przeznaczeniem na ogrzewanie w ramach zadań własnych gminy.</p>
34.	<p>W projektowanym art. 27b ust. 4 zawarto regulacje dotyczące zakresu informacji, jakie ma zawierać wykaz osób uprawnionych do wprowadzania danych i informacji do CEEB m.in. informacje o odpowiednich kwalifikacjach w rzemiośle kominarskim i uprawnieniach budowlanych. Jakkolwiek zasadnym jest zawarcie takich danych w przypadku osób odpowiedzialnych za przeprowadzenie</p>	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej		<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Projektowany art. 27b ust. 4 wskazuje na zakres wszystkich danych gromadzonych w wykazie osób uprawnionych. Zgodnie z delegacją przewidzianą w ust. 12 minister właściwy ds. gospodarki określi w drodze</p>

	kontroli dotyczącej emisji gazów i spalin oraz przewodów kominowych (np. art. 27b ust. 1 pkt 3 i 4), o tyle w innych przypadkach wskazanych w tej regulacji – np. pracowników ośrodków pomocy społecznej – przedstawienie wymaganych danych w tym zakresie nie dosyć, że jest niemożliwe, to jest niecelowe z punktu widzenia omawianego przepisu. W opinii Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej konieczne jest doprecyzowanie zakresu przepisu w ten sposób, aby w sposób przejrzysty i nie budzący wątpliwości można było określić wymagany zestaw informacji w odniesieniu do różnych osób uprawnionych do wprowadzania informacji do CEEB.			rozporządzenia wzór wniosku o wpis do wykazu osób uprawnionych. We wzorze tym zostanie określony zakres niezbędnych informacji wymaganych przy składaniu wniosku. Informacje na temat posiadanych uprawnień kominiarskich lub uprawnień budowlanych zostaną złożone wyłącznie przez osoby posiadające takie uprawnienia. Nie będzie to wymóg nałożony na pracowników organów administracji publicznej.
35.	W naszej opinii przyjęte rozwiązanie w dodawanym, w art. 1 dotyczącym ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów, w art. 11d ust. 7a jednostki sektora finansów publicznych, w tym Zakład Ubezpieczeń Społecznych, udostępniają niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni informacje niezbędne do weryfikacji wniosku o realizację przedsięwzięcia niskoemisyjnego – jest rozwiązaniem nadmiarowym, ponieważ dokumentami dotyczącymi oceny sytuacji materialnej wnioskodawcy mogą być decyzje organu rentowego, jak również zaświadczenia wydane przez organ rentowy lub urząd skarbowy na wniosek osoby ubiegającej się o zawarcie umowy. Zatem przedstawienie oryginałów dokumentów, powinno być wystarczającą przesłanką do oceny tego wniosku. Jednakże jeżeli Projektodawca uznałby, że powyższe rozwiązanie jest niezbędne, należy zauważyć, że w zakresie udostępniania danych przez ZUS zaproponowana regulacja jest niepełna. Podstawą udostępniania danych z konta płatnika składek oraz ubezpieczonego stanowi art. 50 ust. 3 i następne ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 300, z późn. zm.). W związku z powyższym projekt ustawy należy uzupełnić o zmiany w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych, wskazując podmiot uprawniony (gmina) oraz cel i zakres pozyskiwanych informacji z kont płatników składek i	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej		Uwaga uwzględniona. Powołano się m.in. na art. 23b ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 poz. 111), który zobowiązuje gminę m.in. do samodzielnego uzyskania lub weryfikacji drogą elektroniczną stosownych informacji.

	ubezpieczonych.			
36.	W OSR w punkcie 5 pn. „Informacja na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji” wśród podmiotów, które zostały objęte prekonsultacjami przedłożonego projektu nowelizacji ustawy, nie wskazano Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Z uwagi na projektowane regulacje, które nakładają m.in. dodatkowe obowiązki na ośrodki pomocy społecznej w zakresie udostępniania w projektowanym systemie teleinformatycznym pn. Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków danych dotyczących zasiłków celowych (w zakresie, w jakim ww. świadczenia zostały przyznane z przeznaczeniem na opał), należy podkreślić, że tutejsze ministerstwo powinno było uczestniczyć w prekonsultacjach projektu. Powyższe stanowisko jest również uzasadnione faktem aktywnego uczestnictwa przedstawicieli Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w spotkaniach nieformalnej grupy roboczej ds. ubóstwa energetycznego współorganizowanej przez Ministerstwo Rozwoju (dawniej: Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii) i Ministerstwo Aktywów Państwowych (dawniej: Ministerstwo Energii), której zadaniem jest m.in. określenie definicji ubóstwa energetycznego oraz zaplanowanie kompleksowe działań mających na celu ograniczenie ww. zjawiska.	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej		Uwaga uwzględniona. MRPiPS zostanie uwzględnione w katalogu podmiotów biorących udział w procesie prekonsultacji przedmiotowego projektu ustawy.
37.	W projekcie ustawy należy uwzględnić fakt, że zgodnie z art. 110 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, zadania pomocy społecznej w gminach wykonują jednostki organizacyjne – ośrodki pomocy społecznej lub centra usług społecznych, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej		Uwaga uwzględniona. W art. 27d ust. 1 pkt 15 nastąpi modyfikacja „gminnych i miejskich ośrodków pomocy społecznej” na „ośrodki pomocy społecznej lub centra usług społecznych”
38.	Dodatkowo Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pragnie zgłosić wątpliwość odnośnie uzasadnienia do ww. projektu ustawy. Jak bowiem wynika z jego treści „za pracownika organu administracji publicznej	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej		Uwaga uwzględniona. Uzasadnienie projektu ustawy w tym zakresie zostanie skorygowane.

	lub podmiotu w rozumieniu niniejszej ustawy uważa się osobę zatrudnioną na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania lub spółdzielczej umowy o pracę stosownie do art. 2 Kodeksu pracy, jak również osobę, z którą zawarto umowę cywilnoprawną (umowa zlecenia, umowa o dzieło, itd.)". Nie jest jasne, jakie są podstawy prawne tego stwierdzenia, tj. że za pracownika uważa się również osoby wykonujące pracę na podstawie umów cywilnoprawnych.			
39.	Projektowana ustawa przewiduje wdrożenie i uruchomienie centralnej ewidencji emisyjności budynków, zwanej dalej „ewidencją”, w której gromadzone będą dane i informacje o budynkach i lokalach, dane osób uprawnionych do wprowadzania danych i informacji do ewidencji, które zamieszczane są w tzw. „wykazie osób uprawnionych” oraz dane osób korzystających z pomocy społecznej. Gromadzone w ramach ewidencji informacje mają też być automatycznie pozyskiwane m.in. z centralnego rejestru charakterystyki energetycznej budynków, baz danych obiektów topograficznych i bazy danych podmiotów przetwarzających dane w obrębie swojej działalności (projektowany art. 27a ust. 3 pkt a-c). Uwaga o charakterze ogólnym odnosi się zatem do przedstawionego w projekcie założenia, iż ewidencja ma być rozbudowanym systemem, który ma m.in. automatycznie pozyskiwać dane osobowe oraz dane szczególnie chronione z wielu odrębnych baz danych, które bezpośrednio nie podlegają właściwości ministra właściwego do spraw gospodarki. Jednocześnie zgodnie z przedstawionym projektem ewidencję ma prowadzić minister właściwy do spraw gospodarki w systemie teleinformatycznym i będzie on administratorem danych w nim zgromadzonych. Dodatkowo projekt przewiduje szeroki krąg podmiotów, który będzie miał dostęp do tej ewidencji i zawartych w niej danych osobowych (art. 27d ust. 1 projektu), w tym danych podlegających szczególnej ochronie, dotyczących przykładowo przyznanych świadczeń pomocy społecznej (dodatki mieszkaniowe, energetyczne, czy zasiłki dla celów opałowych). Art. 27e ust. 1 zapewnia bowiem dostęp do	Ministerstwo Cyfryzacji		<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Udostępnianie danych podmiotom wskazanym w art. 27d ust. 1 pkt 1 24 nastąpi w celu realizacji ustawowych zadań przez te podmioty. Natomiast rozwiązanie przewidziane w art. 27e ust. 1 i 2 dotyczy projektowanych e – usług (np. zamówień przegląd kominiarski) dedykowanych właścicielom lub zarządcom budynków lub lokali. W rozporządzeniu wykonawczym zostanie określony zakres udostępnianych danych oraz informacje, których podanie będzie wymagane w celu autoryzacji oraz uwierzytelnienia osoby której dane będą udostępniane. Nie przewiduje się jednocześnie udostępniania wszystkich danych każdemu wnioskodawcy, poza danymi go dotyczącymi. Przepis art. 27e ust. 1 został zmodyfikowany w ten sposób, że będzie dotyczył właścicieli budynków lub lokali.</p>

	ewidencji każdemu zainteresowanemu bez potrzeby wykazania jakiegokolwiek interesu prawnego oraz bez potrzeby złożenia umotywowanego wniosku. W ocenie Ministerstwa Cyfryzacji takie rozwiązanie nie będzie w odpowiedni sposób chroniło dostępu do gromadzonych i przetwarzanych w ewidencji danych, przed osobami nieuprawnionymi. Proponuje się zatem rozważyć ponownie zakres danych, które będą gromadzone w rejestrze oraz katalog podmiotów, które będą miały do nich dostęp jak również potrzebę określenia procedury dostępu do danych gromadzonych i przetwarzanych w ewidencji tak, by zapewnić wysoki poziom ich ochrony.			
40.	Kolejna uwaga wiąże się z zagadnieniem cyberbezpieczeństwa. Przede wszystkim w projekcie brakuje informacji o wymogach bezpieczeństwa dla ewidencji czy też o sposobach połączenia systemów z ewidencją. Jednocześnie biorąc pod uwagę szerokie grono osób uprawnionych do wprowadzania zmian w ewidencji, konieczne jest zapewnienie, że informacje w systemie będą nie tylko miały wysoki poziom poufności, integralności i dostępności, ale też że system będzie zapewniał rozliczalność wprowadzanych i odczytywanych danych. Do rozważania pozostaje, czy wszystkie wymienione w projektowanym art. 27b ust. 1 osoby muszą mieć możliwość wprowadzania zmian w rejestrze, czy tylko wglądu do tych danych. Kwestia cyberbezpieczeństwa systemu teleinformatycznego obsługującego ewidencję jest bardzo istotna w kontekście jego prawidłowego funkcjonowania. Uzyskiwane i przetwarzane informacje dotyczące poszczególnych obywateli i ich nieruchomości powinny być odpowiednio zabezpieczone. Nieautoryzowany dostęp lub potencjalny wyciek danych może naruszyć zaufanie obywateli do instytucji publicznych, ale również zagrazić ich bezpieczeństwu. Tym bardziej, że ewidencja będzie gromadziła dość szczegółowe dane osobowe do których dostęp ma mieć wiele różnych podmiotów.	Ministerstwo Cyfryzacji		Uwaga wyjaśniona. Przedmiotowe kwestie stanowią analizę dokonaną w Studium Wykonalności do Opisu Założeń Projektu Informatycznego, który został pozytywnie zaopiniowany przez Komitet Rady Ministrów ds. Cyfryzacji w dniu 14 października 2019 r. (pismo nr BAiPS-VI.002.18.2018). https://www.gov.pl/web/krmc/ministerstwo-przedsiębiorczosci-i-technologii16
41.	Warto również mieć na uwadze, że gromadzone w ewidencji dane mogą też dotyczyć funkcjonariuszy służb specjalnych, co również w przypadku uzyskania dostępu do	Ministerstwo Cyfryzacji		Uwaga uwzględniona. Delegacja w art. 27a ust. 5 została uzupełniona

	ich danych przez osoby nieuprawnione, może budzić obawy z punktu widzenia bezpieczeństwa narodowego. Dlatego proponuje się rozważenie rozszerzenia delegacji ustawowej projektowanego art. 27a ust. 5 także o wymogi bezpieczeństwa.			o wymogi bezpieczeństwa przekazywanych danych do ewidencji.
42.	Zastrzeżenia budzi zakres danych gromadzonych w centralnej ewidencji emisyjności budynków (projektowany art. 27a ust. 2 ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów). Jak wynika z uzasadnienia, projektowana ewidencja ma służyć pozyskiwaniu przede wszystkim informacji na temat budynków i lokali pozwalających na identyfikację źródeł niskiej emisji. Należy jednak zauważyć, że do wspomnianej ewidencji będą wpisywane dane, które nie są bezpośrednio związane z budynkiem lub lokalem i ich emisyjnością. Są to przykładowo dane o przekazanej premii termomodernizacyjnej i przekazanej premii remontowej (lit. e), uldze podatkowej (lit. f), udzielonym ze środków publicznych finansowaniu albo o dofinansowaniu (lit. g) oraz przyznanych świadczeniach z pomocy społecznej lub innych formach wsparcia finansowego ze środków publicznych (lit. h). Dlatego też dla oceny proporcjonalności projektowanych przepisów należy w uzasadnieniu do projektu szczegółowo omówić cel w jakim zostanie wykorzystana każda z danych gromadzonych w ewidencji oraz wykazać, że pozyskanie takiej danej jest absolutnie niezbędne dla realizacji celu proponowanej regulacji. Jest to niezwykle ważne także dlatego, że dane zawarte w ewidencji nie mają wpływu na wysokość dofinansowania. Z drugiej strony udostępnianie tych danych może wpłynąć na wartość mieszkania np. poprzez ujawnienie, że jego lokatorzy korzystają ze świadczeń z pomocy społecznej, a więc mieszkanie potencjalnie może być rzadziej remontowane. Dodać należy, że w projektowanym art. 27d ust. 1 przewidziano bardzo szeroki katalog podmiotów, którym udostępnia się dane z ewidencji np. instytutom badawczym, uczelniom, sejmikowi województwa, a więc dane będą dostępne dla bardzo szerokiego kręgu podmiotów.	RZĄDOWE CENTRUM LEGISLACJI		<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Zaproponowany w projekcie ustawy zakres danych gromadzonych w CEEB stanowi odzwierciedlenie wniosków przyjętych w ramach pilotażowego projektu Zintegrowanego Systemu Ograniczenia Niskiej Emisji (ZONE). Zaproponowany wstępnie zakres danych realizuje tzw. zasadę „minimalizacji” danych określoną w art. 5 ust. 1 lit. c rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE, która stanowi, że dane osobowe muszą być adekwatne, stosowne oraz ograniczone do tego co niezbędne do celów, w których są przetwarzane. Zasadniczym celem budowanej ewidencji jest gromadzenie danych w zakresie budynków, również w zakresie przyznawanych środków finansowych publicznych na ich szeroko rozumianą termomodernizację. Środki publiczne na termomodernizację, udzielane są przez różne podmioty w skali całego kraju, w ramach różnych programów pomocowych, np. Czyste Powietrze, Program Infrastruktura i Środowisko, Regionalne Programy Operacyjne, itp. Na dzień dzisiejszy środki publiczne są redystrybuowane w ramach programów pomocowych m. in. przez: Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, 16 wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i</p>

				<p>gospodarki wodnej, jednostki samorządu terytorialnego i ich związki (na szczeblu gminnym, powiatowym, wojewódzkim), Bank Gospodarstwa Krajowego. Każda z tych instytucji działając niezależnie, przeznacza środki publiczne na podobne cele, np. na przedsięwzięcia termomodernizacyjne budynków. Brak wymiany jakichkolwiek informacji pomiędzy tymi podmiotami sprawia, że istnieje możliwość składania wniosków o dofinansowanie w ramach różnych programów pomocowych, co w efekcie może prowadzić do wielokrotnego dofinansowania tych samych przedsięwzięć, a w konsekwencji może powodować defraudację środków publicznych. Zdarza się bowiem, że dofinansowanie ze środków publicznych na wymianę np. okien, ma miejsce w ramach różnych programów świadczonych przez różne instytucje, które nie posiadają żadnego narzędzia do weryfikacji udzielanych dofinansowań. W celu wyeliminowania możliwości wielokrotnego wykorzystywania środków publicznych na ten sam cel, przewiduje się rozwiązanie scentralizowane w jednym miejscu, tj. w ramach tworzonej CEEB. Zasilenie CEEB w tym zakresie nastąpi przez podmioty udzielające wsparcia finansowego ze środków publicznych, w tym przede wszystkim przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, 16 wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, jednostki samorządu terytorialnego i ich związki oraz przez Bank Gospodarstwa Krajowego. Projektowane przepisy w zakresie art. 27a ust. 2 pkt 1 lit. h oraz art. 27b ust. 1 pkt 8 powstały w wyniku też sformułowanych przez grupę roboczą ds. ubóstwa energetycznego współorganizowaną przez Ministerstwo</p>
--	--	--	--	--

				Rozwoju i Ministerstwo Aktywów Państwowych. Przepisy te stanowią próbę zidentyfikowania zjawiska tzw. ubóstwa energetycznego. Wobec braku definicji legalnej tego pojęcia i problemów ze zdefiniowaniem osób ubogich energetycznie, pierwszym krokiem w celu identyfikacji budynków zamieszkiwanych przez potencjalne osoby ubogie energetycznie, pozostaje gromadzenie danych na poziomie centralnym o osobach uzyskujących zasiłek celowy z przeznaczeniem na ogrzewanie, dodatek mieszkaniowy oraz dodatek energetyczny.
43.	Należy zauważyć, że projektowany art. 27a ust. 2 oraz art. 11d ust. 7a ww. ustawy dotyczy gromadzenia danych osobowych. W związku z tym należy w uzasadnieniu do projektu wykazać, że w zaproponowanym zakresie, projektowane przepisy nie naruszają zasad określonych w przepisach rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE, w tym zasady określonej w art. 5 ust. 1 lit. c ww. rozporządzenia, która stanowi, że dane osobowe muszą być adekwatne, stosowne oraz ograniczone do tego co niezbędne do celów, w których są przetwarzane – tzw. zasada „minimalizacji” danych.	RZĄDOWE CENTRUM LEGISLACJI		Uwaga uwzględniona. Uzasadnienie projektu ustawy zostanie uzupełnione w przedmiotowym zakresie.
44.	Projektowany przepis art. 27e ust. 1 ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów wymaga doprecyzowania, tak aby w sposób nie budzący wątpliwości określał krąg osób uprawnionych do dostępu do danych zgromadzonych w ewidencji. Przepis ten stanowi, że dane zgromadzone w ewidencji udostępnia się każdemu zainteresowanemu, po podaniu danych określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 2. Przepis ten zdaje się nie oddawać intencji projektodawcy, który w uzasadnieniu wskazuje, że dane te będą udostępniane osobie, której one dotyczą. Obecne brzmienie projektowanego przepisu może bowiem	RZĄDOWE CENTRUM LEGISLACJI		Uwaga uwzględniona. Dane zgromadzone w ewidencji będą udostępniane osobom, których dotyczą, tj. właścicielom budynków. „Art. 27e. 1. Właścicielom budynków lub lokali, po podaniu danych określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 2, dane zgromadzone w ewidencji udostępnia się w postaci elektronicznej przy użyciu systemu teleinformatycznego obsługującego

	sugerować, że dostęp do ewidencji będzie szerszy – wystarczy posiadać dane, aby mieć dostęp do wszystkich danych zgromadzonych w ewidencji			ewidencję.”.
45.	<p>W ocenie Rządowego Centrum Legislacji niezbędnym jest przedstawienie w uzasadnieniu do projektu wyjaśnień dotyczących celu i potrzeby wprowadzenia regulacji zawartej w art. 27c ust. 1 ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów. Przepis ten nakłada się na osoby wpisane do wykazu osób uprawnionych obowiązek uzupełniania ewidencji w trakcie kontroli lub czynności podejmowanych zgodnie z wymogami przewidzianymi w systemie prawa. Wymaga to od przeprowadzającego kontrolę posiadania urządzenia mobilnego, za pomocą którego będzie możliwe uzupełnianie formularza elektronicznego. Przypomnieć należy, że osobami obowiązany nie będą jedynie pracownicy instytucji publicznych, ale także np. kominiarze. Wyjaśnienia wymaga dlaczego np. kominiarz będzie obowiązany do aktualizacji ewidencji w trakcie kontroli przy pomocy mobilnego urządzenia, a nie po jej przeprowadzeniu za pomocą stacjonarnego urządzenia. Dodatkowo zauważenia wymaga, że przepis ten nie określa terminu wykonania obowiązku uzupełniania ewidencji w trakcie kontroli lub czynności podejmowanych zgodnie z wymogami przewidzianymi w systemie prawa. Ponadto z projektowanego art. 27c ust. 2 nie wynika na kogo jest nakładany obowiązek udostępniania danych w systemie teleinformatycznym. Przepis ten w przedstawianym zakresie powinien zostać uzupełniony.</p>	RZĄDOWE CENTRUM LEGISLACJI		<p>Uwaga wyjaśniona i częściowo uwzględniona. Dane zbierane w toku inwentaryzacji będą wprowadzane do CEEB za pomocą elektronicznego formularza inwentaryzacyjnego, który jest zapisywany automatycznie po jego wygenerowaniu w systemie teleinformatycznym obsługującym CEEB. Uprawnionym osobom zapewnia się tym samym dostęp do CEEB. Narzędzie informatyczne umożliwia wprowadzenie danych za pomocą aplikacji webowej lub mobilnej, zarówno w trybie online, jak i w trybie offline. Korzystanie z elektronicznego narzędzia dostępowego w postaci tableta, smartfonu czy też laptopa, skomunikowanego z aplikacją mobilną ograniczy do minimum wprowadzenie danych do CEEB, bez konieczności ich ponownego „przepisywania”. Aplikacja zostanie zaprojektowana w sposób umożliwiający zapisywanie danych w urządzeniu, nawet przy braku komunikacji z internetem. Po uzyskaniu połączenia z internetem, dane zapisane w aplikacji – „przekażą się” w sposób automatyczny, bez konieczności dokonywania dodatkowych czynności. Możliwe jest jednocześnie przekazywanie danych za pośrednictwem aplikacji webowej – zainstalowanej na komputerze stacjonarnym. W tym zakresie nie wprowadza się żadnych ograniczeń – wybór rozwiązania pozostawia się osobie wprowadzającej dane do CEEB. Na poziomie przepisów wskazuje się bowiem jedynie, że przekazanie danych nastąpi za pośrednictwem elektronicznego formularza inwentaryzacyjnego, który będzie zaimplementowany zarówno w aplikacji</p>

				<p>mobilnej, jak i webowej. Jednocześnie należy nadmienić, że w wyniku prekonsultacji dokonanych z przedstawicielami środowiska kominiarskiego jednoznacznie podkreślono, że kwestie posiadania narzędzi elektronicznych (tablet, laptop, smartfon) w dzisiejszych czasach nie stanowią problemów.</p> <p>Natomiast w zakresie terminu wprowadzenia danych do CEEB proponuje się rozwiązanie wykorzystywane w innych rejestrach publicznych, np. CEPiK stosownie do którego wprowadzenie danych do centralnej ewidencji budynków następuje w czasie wykonania czynności skutkującej koniecznością przekazania danych do centralnej ewidencji budynków, za pomocą systemu teleinformatycznego obsługującego tę ewidencję (jako art. 27c ust. 3).</p> <p>Z art. 27c ust. 2 wynika natomiast obowiązek udzielenia osobom wpisanym do wykazu, informacji niezbędnych do realizacji obowiązku inwentaryzacji budynku poprzez wskazywanie danych dotyczących budynku i źródeł ciepła, źródeł spalania paliw, itd. Zobowiązanie to nałożone jest w sposób „miękki” na osoby udostępniające budynek lub lokal, do przeprowadzenia kontroli lub czynności szczegółowych.</p>
46.	<p>Rządowe Centrum Legislacji pragnie podkreślić, że określenie jakie dane osobowe będą przetwarzane w rejestrze publicznym może nastąpić wyłącznie w drodze przepisów ustawowych, w związku z czym zakres tych danych nie może wynikać z aktu wykonawczego, tak jak przedstawiono w projektowanym art. 27a ust. 5 ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów.</p>	RZĄDOWE CENTRUM LEGISLACJI		<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Dane osobowe gromadzone w CEEB zostały wskazane w projekcie ustawy. Dodatkowo zakłada się gromadzenie danych właścicieli budynków – w tym zakresie zostanie uzupełniony art. 27a poprzez dodanie ust. 3 odnoszącego się do danych dotyczących właścicieli lub zarządców budynków lub lokali:</p> <p>a) imię i nazwisko albo nazwę właściciela lub zarządcy oraz adres jego miejsca zamieszkania</p>

				<p>lub siedziby; b) adres nieruchomości, w obrębie której eksploatowane jest źródło ciepła lub źródło spalania paliw, o których mowa odpowiednio w art. 27a ust. 2 lit. a i c; c) numer telefonu; d) adres poczty elektronicznej.</p> <p>Natomiast delegacja do wydania rozporządzenia wykonawczego w oparciu o art. 27a ust. 5, do określenia szczegółowego zakresu danych i informacji gromadzonych w ewidencji, o których mowa w ust. 2 pkt 1, przekazywanych przez osoby uprawnione oraz uzupełnianych automatycznie przez system teleinformatyczny obsługujący ewidencję, dotyczy tylko i wyłącznie danych technicznych budynków lub lokali oraz związanych z nimi zdarzeniami. W tym zakresie planuje się gromadzenie następujących danych:</p> <p>1) dotyczące budynku lub jego części (lokalu): identyfikator infrastruktury informacji przestrzennej (idIIP) - pozyskiwany automatycznie z systemu BDOT10k; funkcja ogólna - pozyskiwana automatycznie z systemu BDOT10k; obwód budynku - wyliczany algorytmem zaimplementowanym w CEEB; rok budowy, liczba kondygnacji, średnia wysokość kondygnacji ogrzewanych, grubość ocieplenia podłogi na gruncie lub stropu nad piwnicą lub garażem, grubość ocieplenia stropodachu, grubość ocieplenia dachu, stopień ocieplenia ścian zewnętrznych, grubość ocieplenia ścian zewnętrznych, powierzchnia pomieszczeń ogrzewanych, średnia temperatura pomieszczeń ogrzewanych w sezonie grzewczym - ustalane na podstawie informacji uzyskanych od mieszkańcy budynku lub lokalu; 2) dotyczące źródła ciepła, energii elektrycznej i</p>
--	--	--	--	---

				<p>spalania paliw - wykorzystywanych w budynku lub jego części (lokalu): rodzaj (np. kocioł gazowy, podgrzewacz gazowy przepływowy, podgrzewacz gazowy pojemnościowy, grzejnik gazowy, kominek gazowy, nagrzewnice gazowe, promienniki gazowe, kocioł na paliwa stałe, piec kaflowy lub wolnostojący (koza, angielka) na paliwa stałe (węgiel, drewno, pellet), kominek na paliwo stałe, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa, kocioł olejowy, piec olejowy, pompa ciepła powietrzna, pompa ciepła gruntowa, pompa ciepła wodna, ogrzewanie elektryczne, kolektory słoneczne, sieć ciepłownicza, instalacja fotowoltaiczna, kogeneracja, gruntowe wymienniki ciepła, itp.); nominalna moc cieplna lub elektryczna, rodzaj paliwa i jego roczne zużycie, rok montażu, rok produkcji, przeznaczenie, potwierdzenie spełnienia wymagań standardów niskoemisyjnych, klasa kotła na paliwo stałe, sposób podawania paliwa w kotle na paliwo stałe, sprawność przy mocy nominalnej kotła na paliwo stałe, urządzenie odpylające i jego sprawność w kotle na paliwo stałe, źródło danych (tabliczka znamionowa, dokumentacja techniczno-ruchowa lub inne) – ustalone na podstawie wskazań mieszkańca budynku lub lokalu albo w oparciu o informacje zamieszczone na urządzeniach grzewczych, np. tabliczka znamionowa umieszczona na kotle na paliwo stałe;</p> <p>3) dotyczące wszelkiego rodzaju dofinansowań przedsięwzięć realizowanych w budynkach w zakresie: rodzaju i kwoty udzielonego dofinansowania, całkowitego kosztu przedsięwzięcia, przedmiotu i źródła dofinansowania, okresu trwałości przedsięwzięcia w ramach, którego udzielono</p>
--	--	--	--	--

				dofinansowania.
47.	Zauważenia wymaga, że projektowane rozwiązania zawierają jedynie przepisy określające uprawnienie do wprowadzania danych i informacji do ewidencji emisyjności budynków. Brak jest natomiast przepisu, który określałaby, kto ma obowiązek przekazywania tych danych i informacji do ewidencji oraz w jakim terminie ma to nastąpić. Dlatego też projekt w omawianym zakresie wymaga uzupełnienia.	RZĄDOWE CENTRUM LEGISLACJI		Uwaga wyjaśniona. W ocenie projektodawcy przepisów, rozwiązanie zaproponowane w art. 27c ust. 1 stanowi o obowiązku wprowadzania danych do ewidencji w sposób określony w tym przepisie. Natomiast w zakresie terminu wprowadzenia danych do CEEB proponuje się rozwiązanie wykorzystywane w innych rejestrach publicznych, np. CEPiK stosownie do którego wprowadzenie danych do ewidencji następuje w czasie wykonania czynności skutkującej koniecznością przekazania danych do ewidencji, za pomocą systemu teleinformatycznego obsługującego tę ewidencję (dodany jako art. 27c ust. 3).
48.	W art. 1 pkt 6 lit. a projektu (dotyczy art. 11d ust. 1 ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów) wątpliwości budzi zdanie drugie dodawane w art. 11d ust. 1 pkt 1 ww. ustawy, zgodnie z którym zawarcie umowy o realizację przedsięwzięcia niskoemisyjnego może nastąpić także z mieszkańcem budynku mieszkalnego jednorodzinnego lub lokalu znajdującego się w zasobach mieszkaniowych gminy. Po pierwsze zauważa się, że ustawodawca nie posługuje się sformułowaniem „mieszkaniec budynku lub lokalu”, a lokale pozostające w zasobach mieszkaniowych gminy zasadniczo mogą być tylko wynajmowane. Po drugie projektowany przepis może sugerować, że z dofinansowania będą mogły skorzystać także osoby zajmujące budynek lub lokal bez tytułu prawnego. Jeżeli zatem celem projektowanej regulacji jest, aby gmina miała możliwość zawarcia umowy także z osobą fizyczną faktycznie zamieszkującą w danym lokalu nawet bez tytułu prawnego, kwestia ta wymaga dodatkowego wyjaśnienia.	RZĄDOWE CENTRUM LEGISLACJI		Uwaga uwzględniona i wyjaśniona. Wprowadzono stosowne zmiany. W zakresie budynków w zasobach mieszkaniowych gminy beneficjentem będzie wyłącznie gmina.
49.	W art. 1 pkt 6 lit. b projektu (dotyczy art. 11d ust. 1b pkt 2 i 3 ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów) wskazuje się, że gmina może ustalić spełnienie warunku, o którym mowa w art. 11d ust. 1 pkt 2 (osiąganie konkretnego średniego miesięcznego dochodu na jednego członka	RZĄDOWE CENTRUM LEGISLACJI		Uwaga uwzględniona. W świetle również innych uwag całkowicie zmodyfikowano zapisy dot. ustalania spełniania przez wnioskodawcę warunków

	gospodarstwa domowego), m.in. na podstawie orzeczenia komisji do spraw inwalidztwa i zatrudnienia, orzeczenia lekarza orzecznika o niezdolności do pracy, niezdolności do samodzielnej egzystencji lub orzeczenia komisji lekarskiej, a także orzeczenia o niepełnosprawności albo orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Wydaje się jednak, że żaden z wymienionych dokumentów nie zawiera danych, które mogłyby stanowić podstawę do ustalenia średniego miesięcznego dochodu. Kwestia ta wymaga szczegółowego wyjaśnienia.			koniecznych do zawarcia umowy z gminą dotyczącej przedsięwzięcia niskoemisyjnego. Powołano się m.in. na art. 23b ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 poz. 111), który zobowiązuje gminę m.in. do samodzielnego uzyskania lub weryfikacji drogą elektroniczną stosownych informacji.
50.	W art. 1 pkt 6 lit. c projektu (dotyczy art. 11d ust. 7a ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów) nakłada się na wszystkie jednostki sektora finansów publicznych oraz pracodawców obowiązek niezwłocznego udostępniania żądanych przez gminę informacji, które ta uzna za istotne dla weryfikacji warunków koniecznych do zawarcia umowy między gminą a beneficjentem dotyczącej przedsięwzięcia niskoemisyjnego. Należy podnieść, że projektowany przepis przyznaje gminie w ww. zakresie zbyt szerokie uprawnienia w stosunku do podmiotów zewnętrznych. Po pierwsze zauważenia wymaga, że część danych i informacji jakie będą weryfikowane przez gminę, w celu zawarcia ww. umowy, są objęte tajemnicą skarbową, bankową albo ubezpieczeniową (np. informacja o zgromadzonych środkach i zasobach finansowych osoby ubiegającej się o zawarcie tej umowy) i jako takie nie będą mogły być udostępniane, a więc zweryfikowane przez gminę. Po drugie projektowany w art. 11d ust. 1a ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów przewiduje, że osoba ubiegająca się o zawarcie umowy o realizację przedsięwzięcia niskoemisyjnego będzie obowiązana złożyć oświadczenie, o którym mowa w art. 11d ust. 1 pkt 2 i 3 ww. ustawy pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. W ocenie Rządowego Centrum Legislacji instrument ten powinien być instrumentem podstawowym do weryfikacji wszystkich warunków, o których mowa w projektowanym art. 11d ust. 1, jakie jest obowiązana spełnić osoba ubiegająca się o zawarcie umowy o realizację przedsięwzięcia niskoemisyjnego.	RZĄDOWE CENTRUM LEGISLACJI		Uwaga uwzględniona. W świetle również innych uwag całkowicie zmodyfikowano zapisy dot. ustalania spełniania przez wnioskodawcę warunków koniecznych do zawarcia umowy z gminą dotyczącej przedsięwzięcia niskoemisyjnego. Powołano się m.in. na art. 23b ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 poz. 111), który zobowiązuje gminę m.in. do samodzielnego uzyskania lub weryfikacji drogą elektroniczną stosownych informacji.

	Natomiast w przypadku powzięcia przez gminę podejrzenia, że osoba zainteresowana złożyła fałszywe oświadczenie, gmina będzie obowiązana do zgłoszenia w trybie przepisów kodeksu postępowania karnego o możliwości popełnienia przez tę osobę przestępstwa. W związku z powyższym proponuje się skreślić projektowany ust. 7a w art. 11d ww. ustawy.			
51.	Przepisy art. 5-10 projektu ustawy zakładają, że przepisy dotyczące prowadzenia ewidencji zaczną być stosowane co najmniej trzy miesiące po ogłoszeniu terminu wdrożenia rozwiązań technicznych umożliwiających, co do zasady, prowadzenie tej ewidencji, w dzienniku urzędowym oraz stronie na Biuletynu Informacji Publicznej ministra właściwego do spraw gospodarki. Zatem stosowanie aktu prawa powszechnie obowiązującego ma być uzależnione od ogłoszenia wystąpienia zdarzeń faktycznych na stronie internetowej, która nie stanowi oficjalnego organu promulgacyjnego dla ustaw. Rządowe Centrum Legislacji zauważa, że takie rozwiązanie budzi wątpliwości, ponieważ w świetle konstytucyjnej zasady określoności przepisów prawa i zasady poprawnej legislacji, niezwykle ważne jest, aby przepisy były formułowane w sposób możliwie najbardziej komunikatywny dla odbiorców oraz nie nastręczały trudności w ustaleniu ich obowiązywania podczas procesu stosowania prawa. RCL zwraca uwagę, że projektowane rozwiązanie nie sprzyja komunikatywności. Zasadą powinno bowiem być, aby przepisy były stosowane od dnia ich wejścia w życie. Zgodnie z art. 146 ust. 4 pkt 1 Konstytucji Rada Ministrów zapewnia wykonanie ustaw. Oznacza to, iż nie powinno od działań władzy wykonawczej zależeć wejście w życie (obowiązek stosowania) przepisów ustawy. Kwestia technicznego dostosowania się do wdrożenia przepisów ustawowych powinna zostać rozwiązana poprzez odpowiednie vacatio legis. Rządowe Centrum Legislacji uprzejmie informuje, że rozwiązanie dotyczące tego rodzaju przepisów, które, co do zasady, znosi wymienione wyżej wątpliwości zostało wypracowane w projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (UD515), który	RZĄDOWE CENTRUM LEGISLACJI		<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>W ocenie projektodawcy przepisów skorzystanie z rozwiązań systemowych umożliwiających uzależnienie stosowania przepisów prawa od wdrożenia rozwiązań technicznych budowanego systemu informatycznego, znajduje w przedmiotowym przypadku uzasadnienie i ogranicza niepewność związaną z jego uruchomieniem. Ogłoszenie komunikatu nastąpi w dzienniku ustaw oraz na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw budownictwa.</p>

	obecnie jest na etapie potwierdzania przez Stały Komitet Rady Ministrów.			
52.	W art. 1 pkt 12 i 13 projektu wprowadza się zmiany polegające na nadaniu w ustawie o wspieraniu termomodernizacji i remontów nowego brzmienia tytułowi rozdziału 6 oraz dodaniu art. 29b, który stanowi, że tworzy się centralną ewidencję emisyjności budynków. W ocenie Rządowego Centrum Legislacji przepis ten jako że jest przepisem dostosowującym powinien zostać umieszczony w ustawie zmieniającej (nowelizacji) i oznaczony jako art. 2 projektu, a nie inkorporowany do rozdziału 6 ww. ustawy. W związku z powyższym w przedstawianym zakresie projekt ustawy wymaga przeredagowania.	RZĄDOWE CENTRUM LEGISLACJI		Uwaga uwzględniona.
53.	W art. 4 projektu zawarto przepis przejściowy, z którego wynika, że do porozumień, między gminą, a ministrem właściwym do spraw gospodarki, zawartych do dnia wejścia w życie projektowanej nowelizacji, których celem jest współfinansowanie ze środków Funduszu Termomodernizacji i Remontów przedsięwzięć niskoemisyjnych, stosuje się przepisy ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów w brzmieniu nadanym projektowaną regulacją. Przepis ten może budzić wątpliwości, bowiem w uzasadnieniu nie zawarto wyjaśnień, dlaczego do zawartych już porozumień z mocy prawa, będą miały zastosowanie przepisy nowe i czy zawsze będzie to sytuacja względniejsza (korzystniejsza) dla gminy – strony porozumienia. Ponadto w związku z tym, że zmienia się przepisy art. 11c oraz art. 11d ww. ustawy, koniecznym jest zawarcie przepisów przejściowych dotyczących spraw intertemporalnych związanych m. in. ze składaniem przez gminę wniosków w celu zawarcia wskazanego porozumienia oraz spraw związanych z zawieraniem przez gminę umowy, o której mowa w art. 11d ust. 1 ww. ustawy.	RZĄDOWE CENTRUM LEGISLACJI		Uwaga uwzględniona. Przepisy otrzymają nowe brzmienie: Art. 11. 1. Do porozumień, o których mowa w art. 11c ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, i niezrealizowanych przed tym dniem, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. 2. Do wniosków, o których mowa w art. 11c ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, złożonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, i nierozpatrzonych przed tym dniem, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. 3. Do umów, o których mowa w art. 11d ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1, zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, i niezrealizowanych przed tym dniem, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Art. 12. 1. W sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, przejmowanych od ministra właściwego do spraw gospodarki odpowiednio

				przez ministra właściwego do spraw klimatu oraz Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, stosuje się przepisy dotychczasowe, z tym że do treści porozumień, o których mowa w art. 11c ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, zawieranych w wyniku zakończenia tych spraw oraz do określenia podmiotów właściwych do zawierania takich porozumień stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.
54.	Rządowe Centrum Legislacji informuje, że przedłożony projekt będzie wymagał również, na etapie komisji prawniczej, dopracowania pod względem prawnym, legislacyjnym i redakcyjnym.	RZĄDOWE CENTRUM LEGISLACJI		Uwaga uwzględniona.
55.				
Uwagi szczegółowe				
56.	Art. 27b ust 7	Zgodnie z projektowanym art. 27b ust. 7 oświadczenie o zgodności z prawdą danych zawartych we wniosku o wpis do wykazu osób, o których mowa w ust. 1 pkt 4 (tj. przeprowadzających kontrolę przewodów kominowych) składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywego oświadczenia. Tymczasem w przypadku zmiany tych danych projektodawca nie przewiduje konieczności złożenia takiego oświadczenia, nakładając na ww. osoby jedynie obowiązek poinformowania właściwego ministra do spraw gospodarki o zmianie danych oraz przekazanie kopii dokumentów potwierdzających zaistniałą zmianę (projektowany art. 27b ust. 9). Wobec tego zachodzi wątpliwość, czy wprowadzenie odpowiedzialności karnej tylko w przypadku składania wniosku	Ministerstwo Sprawiedliwości	Uwaga uwzględniona. Przepisy zostały zmodyfikowane w taki sposób, aby odnosiły się zarówno do składanego wniosku o wpis do wykazu osób uprawnionych, jak i w przypadku zmiany tych danych.

		stanowiło celowy zabieg projektodawcy.			
57.	Art. 1	Dane publikacyjne ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów powinny otrzymać brzmienie „Dz. U. z 2020 r. poz. 22”	Ministerstwo Klimatu	Poprawka legislacyjna – w Dzienniku Ustaw z dnia 8 stycznia 2020 r. pod poz. 22 zostało opublikowane obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów.	Uwaga uwzględniona.
58.	Art. 1 pkt 4 lit. d (dodawany ust. 11 w art. 11b)	1) Po wyrazach „o którym mowa w ust. 1” należy postawić przecinek. 2) Po wyrazach „realizacji porozumienia” należy dopisać wyrazy „o którym mowa w art. 11c ust. 1.”.	Ministerstwo Klimatu	Uwagi redakcyjno-legislacyjne.	Uwaga uwzględniona
59.	Art. 1 pkt 5 lit. a (pkt 2 w zmienianym ust. 1 w art. 11c)	Wyrazy „w 30 budynkach” należy zastąpić wyrazami „30 takich budynków”.	Ministerstwo Klimatu	Uwaga redakcyjna.	Uwaga uwzględniona.
60.	Art. 1 pkt 5 lit. b (dodawany ust. 1a w art. 11c)	Wyraz „porozumieniu” należy zastąpić wyrazem „porozumienia”.	Ministerstwo Klimatu	Uwaga redakcyjna.	Uwaga uwzględniona.
61.	Art. 1 pkt 5 lit. b (dodawany ust. 1b w art. 11c)	Wyraz „ilość” należy zastąpić wyrazem „liczba”.	Ministerstwo Klimatu	Uwaga redakcyjna.	Uwaga uwzględniona.
62.	Art. 1 pkt 5 lit. e (dodawany ust. 3a w art. 11c)	Po wyrazach „stanu technicznego” należy skreślić wyraz „budynku”.	Ministerstwo Klimatu	Uwaga redakcyjna.	Uwaga uwzględniona.
63.	Art. 1 pkt 5 lit. f (pkt 1 w zmienianym ust. 4 w art. 11c)	Wyrazy „w ilości nie więcej” należy zastąpić wyrazami „w liczbie nie większej”.	Ministerstwo Klimatu	Uwaga redakcyjna.	Uwaga uwzględniona.
64.	Art. 1 pkt 5 lit. f	Wyrazy „w ilości” należy zastąpić	Ministerstwo Klimatu	Uwaga redakcyjna.	Uwaga uwzględniona.

	(pkt 2 w zmieniającym ust. 4 w art. 11c)	wyrazami „w liczbie”.			
65.	Art. 1 pkt 6 lit. b (dodawany ust. 1c w art. 11d)	Ust. 1c powinien otrzymać brzmienie „1c. W przypadku, gdy okoliczności mające wpływ na ocenę spełnienia warunku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, wymagają potwierdzenia oświadczeniem lub dokumentem innym niż wymieniony w ust. 1b, gmina może żądać złożenia takiego oświadczenia lub dokumentu.”,	Ministerstwo Klimatu	Korekty redakcyjne (1) po wyrazach „spełnienia warunku” oraz „ust. 1 pkt 2” dodano przecinki; 2) przeniesiono w inne miejsce wyraz „innym”; 3) wyrazy „domagać się” zastąpiono wyrazami „żądać złożenia”.	Uwaga uwzględniona
66.	Art. 1 pkt 9 lit. a (polecenie nowelizacyjne)	W poleceniu nowelizacyjnym przed wyrazami „ust. 1 pkt 14” dodać przyimek „w”	Ministerstwo Klimatu	Uwaga legislacyjna.	Uwaga uwzględniona.
67.	Art. 1 pkt 11 (ust. 1 w art. 27a dodawanego rozdziału 5a)	Po wyrazach „(Dz. U. z 2019 r. poz. 700, 730, 848, 1590 i 2294)”: 1) kropkę należy zastąpić średnikiem, 2) należy skreślić wyrazy „W rozumieniu niniejszej ustawy”	Ministerstwo Klimatu	Uwaga redakcyjna.	Uwaga uwzględniona.
68.	Art. 1 pkt 11 (tiret pierwsze w lit. d w pkt 1 w ust. 2 w art. 27a dodawanego rozdziału 5a)	Skreślić drugi raz występujące wyrazy „w art.”	Ministerstwo Klimatu	Uwaga redakcyjna.	Uwaga uwzględniona.
69.	Art. 1 pkt 11 (lit. c w pkt 2 w ust. 3 w art. 27a dodawanego rozdziału 5a)	Po wyrazach „o którym mowa w” należy skreślić wyrazy „art. 27a”	Ministerstwo Klimatu	Uwaga legislacyjna.	Uwaga uwzględniona.
70.	Art. 1 pkt 11 (ust. 5 w art. 27a dodawanego rozdziału 5a)	Wyraz „teleinformatycznych” należy zastąpić wyrazem „teleinformatyczny”.	Ministerstwo Klimatu	Uwaga redakcyjna.	Uwaga uwzględniona.
71.	Art. 1 pkt 11	Wyrazy „prowadzi się” należy zastąpić	Ministerstwo Klimatu	Uwaga redakcyjna.	Uwaga uwzględniona.

	(ust. 2 w art. 27b dodawanego rozdziału 5a)	wyrazami „gromadzi się”.			
72.	Art. 1 pkt 11 (wprowadzenie do wyliczenia ust. 3 w art. 27b dodawanego rozdziału 5a)	Po wyrazach „Dane osób uprawnionych” proponuje się dodać wyrazy „oraz zmiany tych danych”.	Ministerstwo Klimatu	Propozycja ma na celu uproszczenie procedury wprowadzania zmian danych osób uprawnionych.	Uwaga nieuwzględniona.
73.	Art. 1 pkt 11 (pkt 1 w ust. 3 w art. 27b dodawanego rozdziału 5a)	Wyrazy „w ust. 1 pkt 1 - 2, pkt 8” należy zastąpić wyrazami „w ust. 1 pkt 1, 2 i 8”.	Ministerstwo Klimatu	Uwaga legislacyjna.	Uwaga uwzględniona.
74.	Art. 1 pkt 11 (ust. 5 w art. 27b dodawanego rozdziału 5a)	Po wyrazach „o których mowa w ust. 4” proponuje się dodać wyrazy „lub zmiany tych danych”.	Ministerstwo Klimatu	Propozycja ma na celu uproszczenie procedury wprowadzania zmian danych osób uprawnionych.	Uwaga nieuwzględniona.
75.	Art. 1 pkt 11 (wprowadzenie do wyliczenia ust. 6 w art. 27b dodawanego rozdziału 5a)	Po wyrazach „w ust. 1 pkt 4” należy wstawić przecinek.	Ministerstwo Klimatu	Uwaga redakcyjna.	Uwaga uwzględniona.
76.	Art. 1 pkt 11 (ust. 9 i 10 w art. 27b dodawanego rozdziału 5a)	Proponuje się skreślenie ust. 9 i 10.	Ministerstwo Klimatu	Skreślenie ust 9 i 10 jest konsekwencją propozycji zmiany brzmienia ust. 3 i 5 w art. 27b.	Uwaga nieuwzględniona.
77.	Art. 1 pkt 11 (pkt 5 w ust. 1 w art. 27d dodawanego rozdziału 5a)	Wyrazy „wojewódzkich funduszy” należy zastąpić wyrazami „wojewódzkim funduszom”.	Ministerstwo Klimatu	Uwaga redakcyjna.	Uwaga uwzględniona.
78.	Art. 3 ust. 3	Należy skreślić wyrazy „w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą”	Ministerstwo Klimatu	Uwaga legislacyjna.	Uwaga uwzględniona.

79.	Art. 2 pkt 2	w pkt 1 proponuję zmienić brzmienie dodawanego pkt 17e w art. 2 w ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska, w następujący sposób: „17e) wykonywanie zadań wynikających z ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2020 r. poz. 22 i ...) w zakresie emisji gazów i pyłów wprowadzanych do powietrza przez przedsiębiorcę w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292 i 1495);”;	Ministerstwo Klimatu	Zmiana wynikająca z art. 1 pkt 1 projektu (zmieniono tytuł ustawy).	Uwaga uwzględniona.
80.	Art. 2 pkt. 2	w art. 5a w ust. 6 w pkt 5 skreśla się wyrazy „(Dz. U. poz. 646, 1479, 1629, 1633 i 2212)”. w art. 5a w ust. 6 nie ma pkt 5, stąd należy go wykreślić	Ministerstwo Klimatu	Uwaga redakcyjna	Uwaga uwzględniona.
81.	w art. 1 pkt 3 dot. art. 2	w pkt 1b lit. c – należy dostosować brzmienie ostatniego tiret do brzmienia zdania wprowadzającego do wyliczenia. w pkt 1c - we wprowadzeniu do wyliczenia w objaśnieniu definicji pojęcia „standardy niskoemisyjne” proponuje się wykreślić wyrazy „w tych budynkach”.	Ministerstwo Klimatu		Uwaga uwzględniona.
82.	w art. 1 pkt 3 dot. art. 2	w pkt 1c - we wprowadzeniu do wyliczenia w objaśnieniu definicji pojęcia „standardy niskoemisyjne” proponuje się wykreślić wyrazy „w tych budynkach”.	Ministerstwo Klimatu		Uwaga uwzględniona.
83.	w art. 1 pkt 3 dot. art. 2	w pkt 1c lit. a – proponuje się dodanie Rozporządzenia 2015/1185 w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących	Ministerstwo Klimatu		Uwaga uwzględniona: Dodany zostanie dodatkowy tiret trzeci: „- rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1185 z

		<p>ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe. Pominięcie w art. 2 pkt 1c lit. a ustawy rozporządzenia 2015/1185 jest niezrozumiałe. Wydaje się, że uwzględniając cel projektowanej ustawy - rozporządzenie dotyczące miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe powinno być także uznane za wyznaczające standardy niskoemisyjne.</p> <p>Zgodnie z jego art. 3 wszystkie miejscowe ogrzewacze pomieszczeń opalane paliwami stałymi wprowadzane do obrotu i do użytkowania w państwach członkowskich EU będą musiały spełniać wymogi dotyczące ekoprojektu określone w załączniku II do rozporządzenia (w tym wymagania emisyjne w zakresie pyłu, substancji organicznych, tlenku węgla i tlenków azotu) od dnia 1 stycznia 2022 r.</p>			dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe (Dz. Urz. Unii Europejskiej L 193/1 z 21.07.2015 z późn. zm.)
84.	art. 1 pkt 6 dot. art. 11 d	art. 11 d ust. 1 pkt 3 – treść „z wyłączeniem wartości nieruchomości, w tym budynku, o którym mowa w pkt 1, lub lokal, o którym mowa w ust. 6” jest niezrozumiała.	Ministerstwo Klimatu		Uwaga uwzględniona.
85.	art. 1 pkt 6 dot. art. 11 d	w art. 11 d ust. 7a – treść „w tym informacji zawartych w oświadczeniach, o których mowa w art. 11d ust. 1, ust. 12” jest niezrozumiała.	Ministerstwo Klimatu		<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>W świetle również innych uwag całkowicie zmodyfikowano zapisy dot. ustalania spełniania przez wnioskodawcę warunków koniecznych do zawarcia umowy z gminą dotyczącej przedsięwzięcia niskoemisyjnego. Powołano się m.in. na art. 23b ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 poz. 111), który zobowiązuje gminę m.in. do samodzielnego uzyskania lub weryfikacji drogą elektroniczną stosownych informacji.</p>

86.	w art. 1 pkt 8 dot. art. 11 f	w art. 1 pkt 8 dot. art. 11 f ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów nie jest jasne, czy w związku ze zmianą brzmienia art. 11f ust. 1 pkt 2 w zakresie zastąpienia wyrazów „6 lat” wyrazami „5 lat” nie powinien ulec zmianie również brzmienie art. 11f ust. 1 pkt 4.	Ministerstwo Klimatu		<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>W związku ze skróceniem okresu wynikającego z art. 11f ust. 1 z 10 lat do 5 lat, usunięte zostaną punkty od 3 do 6, tak aby pozostały dwa przedziały czasowe i odpowiadające im kwoty zwrotu, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - do 3 lat od zakończenia realizacji – zwrot 100%, - od 3 do 5 lat – zwrot 60%.
87.	art. 1 pkt 11	<p>w art. 1 pkt 11 dodającym rozdział 5a do ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów:</p> <p>a) w art. 27a ust. 2 pkt 1 lit. b – przepis wymaga doprecyzowania. W obecnym brzmieniu powstają wątpliwości co do tego, jakie informacje o jakim źródle energii elektrycznej wykorzystywanym na potrzeby budynku lub lokalu powinny być gromadzone w ewidencji (czy chodzi o każde zewnętrzne źródło energii elektrycznej, w tym np. elektrownię lub elektrociepłownię).</p> <p>b) w art. 27a ust. 2 pkt 1 lit. d tiret trzeci oraz w art. 27b ust. 1 pkt 3 – proponuje się zastąpić słowa „w zakresie emisji gazów i pyłów wprowadzanych do powietrza” wyrazami „w zakresie wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza”. Uwzględnienia nomenklatury stosowanej w ustawie – Prawo Ochrony Środowiska (dalej: ustawa POŚ). Zmiana będzie zgodna z definicją przyjętą w art. 3 pkt 4 ustawy POŚ, która wskazuje, że emisja, to m.in. substancje wprowadzane do powietrza. Powyższą zmianę należy również wprowadzić do art. 2 pkt 1</p>	Ministerstwo Klimatu		<p>Uwaga uwzględniona lub wyjaśniona.</p> <ul style="list-style-type: none"> a) uwaga uwzględniona b) uwaga uwzględniona, c) uwaga uwzględniona, d) uwaga uwzględniona, e) uwaga uwzględniona, f) uwaga wyjaśniona - W rubryce nr 6 OSR wskazano m.in. następująco: „Co do zasady wydatki wynikające z projektowanych przepisów finansowane będą z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa (POPC) w ramach środków unijnych Europejskich Funduszy Strukturalnych dystrybuowanych przez Centrum Projektów Polska Cyfrowa, z uwzględnieniem wkładu własnego pochodzącego ze środków budżetu Państwa. Okres trwania projektu (budowa systemu informatycznego) planowany jest na lata 2020-2023. Koszt całego projektu szacowany jest na ok. 30.985.923,57 złotych i zostanie sfinansowany z funduszy UE w kwocie ok. 26.223.387,12 zł – finansowanie na poziomie 84,63%. Pozostała część kosztów w kwocie ok. 4.762.536,45 zł zostanie sfinansowana ze środków budżetu Państwa w ramach wkładu

		<p>projektu - wprowadzającym w ustawie z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska zmianę brzmienia w art. 2 w ust. 1 (po pkt 17d dodaje się pkt 17e).</p> <p>c) w art. 27a ust. 5 oraz art. 27f ust. 3 – po wejściu w życie ustawy o zmianie ustawy o działach administracji rządowej oraz niektórych innych ustaw należy rozważyć zastąpienie ministra właściwego do spraw środowiska ministrem właściwym do spraw klimatu.</p> <p>d) w art. 27d ust. 1 – po wejściu w życie ustawy o zmianie ustawy o działach administracji rządowej oraz niektórych innych ustaw należy rozważyć rozszerzenie katalogu podmiotów, którym udostępniane są dane i informacje z ewidencji o ministra właściwego do spraw klimatu.</p> <p>e) w art. 27c ust. 1 – doprecyzowanie przepisu celem uniknięcia niejasności interpretacyjnych w zakresie dodania słów zaznaczonych pogrubieniem:</p> <p>„Osoby wpisane do wykazu, w trakcie kontroli lub czynności, o których mowa w art. 27b ust. 1 pkt 1–8, wprowadzają do ewidencji, za pomocą elektronicznego formularza inwentaryzacyjnego, dane i informacje zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 27a ust. 5 w zakresie wykonywanej kontroli lub czynności”.</p> <p>f) w art. 27f – wprowadza się obowiązek sporządzania elektrycznego protokołu z kontroli. W OSR brak jest szczegółowych informacji dotyczących kosztów wprowadzenia nowego obowiązku oraz informacji czy wnioskodawca przewiduje wyposażenie wszystkich osób</p>			<p>własnego ministra właściwego do spraw gospodarki w realizację projektu POPC (lata 0-3 w tabeli). Natomiast od 2024 r. koszty utrzymania, rozwoju i funkcjonowania systemu informatycznego ponosić będzie minister właściwy do spraw gospodarki ze środków budżetu państwa w kwocie ok. 3 mln zł rocznie. Zakładane rodzaje wydatków jakie będą pokrywane z projektu POPC to m.in. budowa systemu centralnego, utworzenie aplikacji dostępowych, budowa e-usług, oprogramowanie, zakup infrastruktury sprzętowej, szkolenia oraz działania informacyjno – promocyjne. Nadmienić należy, że to wstępna kalkulacja potrzeb budowy systemu informatycznego, która zostanie szczegółowo doprecyzowana na etapie weryfikacji wniosku o dofinansowanie w ramach POPC. W ramach projektu POPC zostanie zakupionych 3500 tabletów LTE, przenośnych urządzeń przeznaczonych do obsługi procesu inwentaryzacji prowadzonej w budynkach przy wykorzystaniu specjalnie zaprojektowanej aplikacji mobilnej umożliwiającej połączenie się z CEEB za pomocą sieci GSM. W okresie eksploatacji tablety zostaną przekazane gminom (strażnikom gminnym i miejskim) oraz organom Inspekcji Ochrony Środowiska, jako uprawnionym do przeprowadzania inwentaryzacji budynków. Złożenie wniosku o wpis do wykazu osób uprawnionych zwolnione jest od wszelkich opłat. Szczegółowe</p>
--	--	--	--	--	---

		uprawnionych w urzędzenia umożliwiające wykonanie elektronicznego podpisu na protokole.			informacje dotyczące finansowania projektu informatycznego w ramach POPC dostępne są na stronie: https://www.gov.pl/web/krmc/ministerst wo-przedsiębiorczosci-i-technologii16
--	--	---	--	--	--